

Lietuvos prezidentas Turkijoje

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Antradienį drauge su jį lydintia oficialia Lietuvos delegacija, grupę verslininkų ir žurnalistų Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas atvyko į Turkiją. Čia Lietuvos vadovas susitiko su Turkijos prezidentu Suleyman Demirel, parlamento pirmininku Husamttin Cindoruks ir premjere Tansu Ciller.

Vizito metu Turkijos prezidentas Demirel pažymėjo, kad Turkija niekada nepripažino Baltijos valstybių aneksavimo. „Nuo 1992 metų kovo mėnesio mes atidarėme savo atstovybę Vilniuje, ir tai yra dar vienas įrodymas, kad Turkija nori turėti gerus ryšius su Lietuva“, sakė Turkijos vadovas.

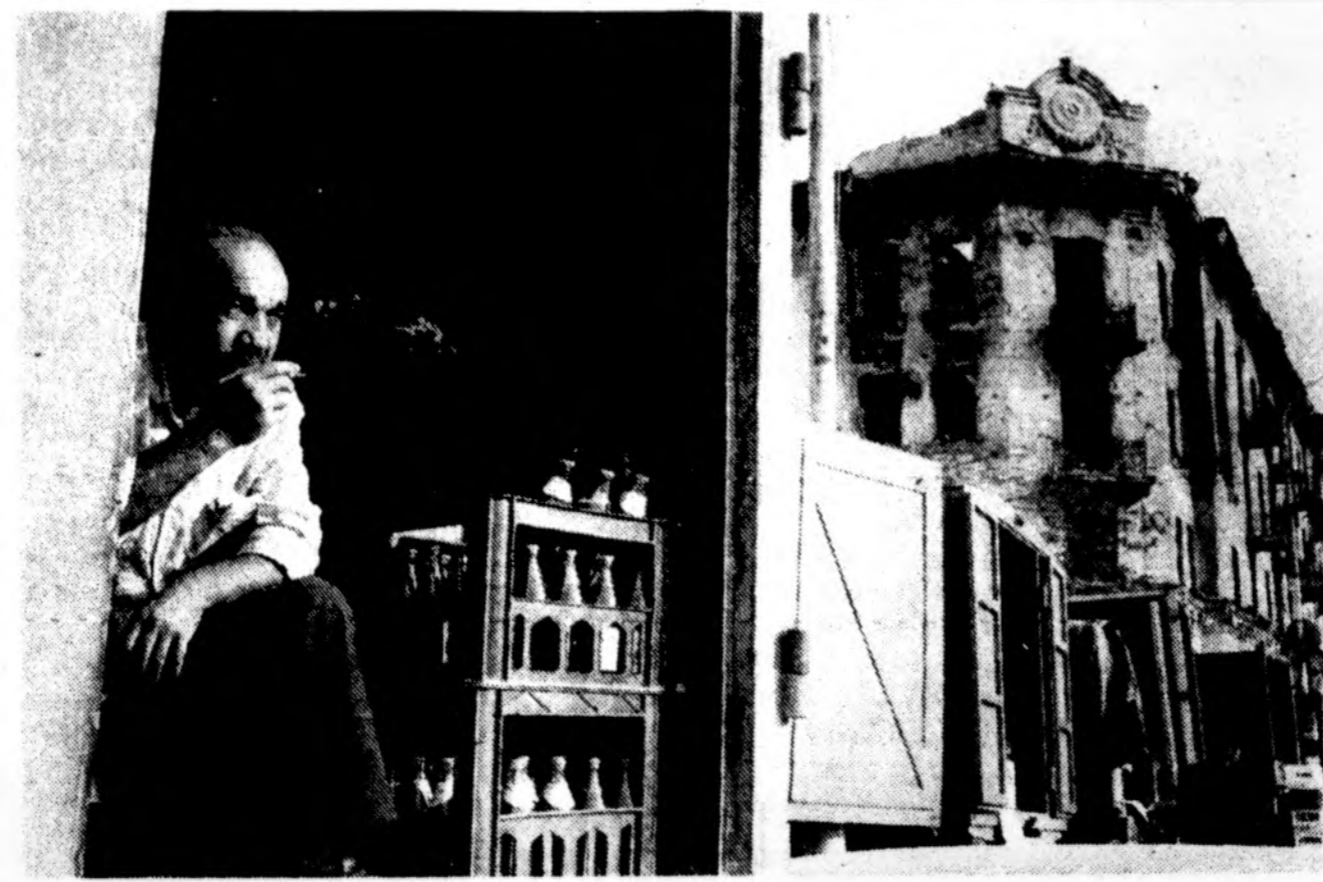
A. Brazauskas priminė, kad 1931 metais tarp Turkijos ir Lietuvos buvo pasirašyta draugingumo ir bendradarbiavimo sutartis. „Dabar, po 50 metų trukusios Lietuvos izoliacijos, turėsime galimybę pratęsti šį bendradarbiavimą“, sakė jis.

Rugsėjo 20 d. A. Brazauskas ir delegacijos nariai išvyko į

Bilkent universitetą. Jame Algirdas Brazauskas skaitė paskaitą apie Lietuvos užsienio politiką, santykius su kaimynais ir integraciją į Europą.

Svarbią reikšmę Lietuvai turi santykiai su Turkija, sakė prezidentas, šios valstybės padėtį apibūdines kaip „vartus tarp Rytų ir Vakarų“. Ir čia prezidentas priminė 1931 m. su Turkija pasirašytos sutarties svarbą ir pabrėžė, kad Lietuvai labai svarbus ir tas faktas, kad Turkija niekada nepripažino Sovietų Sąjungos įvykdytos Lietuvos okupacijos. 1994 metais buvo pasirašyta „Lietuvos Respublikos ir Turkijos Respublikos Draugystės ir bendradarbiavimo sutartis“, kurios pagrindu šiandien vyksta aktyvus bendradarbiavimas.

Antroje dienos pusėje A. Brazauskas bei jį lydinti delegacija iš Ankaros atskrido į Stambulą. Vakarų prezidentui ir delegacijai buvo organizuota išvyka į jachtomis po Bosforo sąsiauri.

Nors liepos 30 d. Rusija ir Čekėnija pasirašė paliaubų sutartį ir taikos derybų oficialiai tebevyksta, paskutiniųjų kelių savaitių metu ypač padažėjo susišaudymai tarp rusų ir čekėnų. Rugsėjo 20 d. Rusijos prezidento Jelcino atstovai, Lietuvos derybininku vadovui Oleg Lobov važiuojant per tiltą Grozne įvyko smurtas, nors pats Lobov nebuvo sužeistas, du jo sargybiniai buvo. Čekėnai kaltina Rusiją paliaubų sutarties nesilaikymu, nes neišveda savo kariuomenės, kaip žadėjo. Rusai kaltina čekėnus ginklų neatidavimu. Nuotraukos, žmogus bando pragyventi, pardavinėdamas alų, bet taikos perspektyvų Čekėnijoje maža, Dudajevio daliniams miesteliuose mobilizuojant savą gynybą nuo rusų.

Skandalas dėl „Tauro“ banko vadovo pajamų

Vilnius, rugsėjo 14 d. (LR) — Lietuvos Finansų ministerijos sekretorius, Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) viršininkas Petras Navikas atsakė į spaudos paskelbtus teiginius apie „Tauro“ banko prezidento Genadijus Konopliov ir kitų asmenų 28 milijonų dolerių deklaravimą.

Pasak jo, spaudoje nurodyti teiginiai nevisiškai atitinka tikrovę, nes G. Konopliovas kartu su kitais asmenimis deklaravo daug mažesnę pinigų sumą. Kokia tai suma, mokesčių pareigūnas nenorėdė, nes jos skelbti jam neleidžia įstatymai.

Rugpjūčio 31 d. „Lietuvos ryte“ buvo rašoma apie VMI viršininko Mečislovo Gofmano pareiškimą, kuriame sakoma, kad spaudoje minimi 28 milijonų JAV dolerių atskiri asmenų ar asmenų grupės Vilniaus valstybinės mokesčių inspekcijoje nedeklaravo. Taip pat niekas nedeklaravo ir įvežtų pinigų iš Anglijos.

Taip mokesčių inspekcijos viršininkas komentavo spaudoje pasirodžiusius rašinius apie tai, jog „Tauro“ banko prezidentas Genadijus Konopliovas ir kiti banko darbuotojai deklaravo 28 mln. JAV dolerių pajamas, gautas iš prekybos metalais Anglijoje, kur ir neva buvo sumokėti mokesčiai.

Kai kurie šaltiniai teigia, kad pinigai buvo įvežti ne iš Anglijos, o iš Rusijos. Čia jie buvo uždirbti prekiaujant metalais bei brangakmeniais. Tačiau

Griežtinama autorių teisių apsauga

Vilnius, rugsėjo 19 d. (Elta) — Lietuvoje griežtinama kova su autorių teisių pažeidėjais. Vyriausybė pritarė įstatymo projektui, kuriame numatytos didelės piniginės baudos už neteisėtą viešą kūrinių naudojimą.

Jei minėtą projektą patvirtins Seimas, autorių teisių apsaugos įstatymus ignoruojantiems restoranų, televizijos ar radijo stočių savininkams grės baudos nuo 5,000, net iki 15,000 litų. Iki šiol baudos už autorių teisių pažeidimus Lietuvoje buvo keletu kartų mažesnės.

„Lietuvos rytui“ šių žinių patikrinti nepavyko.

Mokesčių inspekcijos viršininkas priminė, kad pagal galiojančius įstatymus mokesčių administratoriui ar jo pareigūnui pateikta informacija apie išgytą brangų turta arba išgytą bei perleistas lėšas turi būti laikoma paslaptyste. Ji gali būti atskleista tik įstatymu nustatytais išimtiniais atvejais. Tačiau rugpjūčio 30 d., kalbėdamasis su „Lietuvos ryto“ žurnalistu M. Gofmanas jau teigė, kad „Tauro“ banko ir korporacijos „Lietverslas“ prezidentas G. Konopliovas vis dėlto deklaravo pajamas, tačiau „ne tokia suma, kokia skelbiama spaudoje“. Valdininkas sakė negalįs pasakyti, kokia tai pinigų suma.

„Lietuvos ryto“ žiniomis, gali būti, jog spaudoje pasirodžiusi deklarauta suma nėra tikslūs. Dabar kalbama ne apie 28, o apie 22 milijonus dolerių. M. Gofmanas sakė, jog dabar Vilniaus mokesčių inspekcija svarstys, ar dėl G. Konopliovo deklaratuotos sumos reikia kreiptis į prokuratūrą.

Rugsėjo 14 d. „Lietuvos ryte“ rašoma, kad anot Petro Naviko,

tie pinigai atvežti ne iš tos šalies, apie kurią rašoma spaudoje. Be to, „Lietuvos ryte“ minėtas R. Purtilis pajamų Vilniaus miesto valstybinėje mokesčių inspekcijoje nedeklaravo.

„Vilniaus miesto valstybinei mokesčių inspekcijai nurodyti nedelsiant iš šių asmenų išieškoti ir biudžetą pajamų mokesčių, o medžiagą apie deklaratuotą pajamų išigijimo teisesaugos institucijoms“, rašo P. Navikas. Maždaug prieš metus G. Konopliovas kartu su bendradarbiais bei šeimos nariais mokesčių inspekcijoje deklaravo per 15 milijonų litų, kurių reikėjo „Tauro“ banko akciniam kapitalui didinti.

Panašiai bandyta deklaruoti pinigus ir šiais metais. Įvairių šaltinių duomenimis, G. Konopliovas kartu su banko darbuotojais norėjo deklaruoti 23-28 milijonus dolerių.

Pats Genadijus Konopliovas paneigė deklaravęs tokią pinigų sumą. Vilniaus mokesčių inspekcijos viršininkas M. Gofmanas patvirtino, jog G. Konopliovas tikrai deklaravo pinigus, tačiau ne tokią sumą, kokia skelbiama spaudoje.

Jis taip pat pranešė, kad už trūkumus kontroliuojant deklaratuojamą pajamų teisingumą bei jų apmokestinimą Vilniaus inspekcijos pareigūnai nubausti.

Rasta dar viena pilies siena

Vilnius, rugsėjo 15 d. (LR) — Vilniaus miesto vyriausiojo dailininko pavaduotoja Dalija Teritorijose žemutinės pilies teritorijoje surasti dar vieni pietinės gynybinės sienos likučiai, rašo Dalia Gudavičiūtė „Lietuvos ryte“. Anot Žemutinės pilies tyrimų grupės vadovo dr. Vytauto Urbanavičiaus, ruošiantis pastatyti Gedimino paminklą ir rekonstruoti pietinę aikštę priešais Valdovų rūmus, reikėjo nustatyti Žemutinės pilies gynybinės sienos pietinės dalies vietą. Po to, kai sienos vieta bus nužymėta tiksliai, galės prasidėti projektavimo darbai.

Trijų metrų pločio gynybinės sienos likučiai atkasti 2 metru gylyje. Jų ieškojo 6 studentai. Kadangi už tos sienos iš karto teka senoji Vilnios vaga, giliau kasant prasidėjo pelkė, taigi kasta tik iki gruntinio vandens — 3 metru. Greta tos sienos yra ir vėlesnių pastatų liekanų, kurie irgi bus tiriami.

Vilniaus miesto vyriausiojo dailininko pavaduotoja Dalija Teritorijose žemutinės pilies teritorijoje surasti dar vieni pietinės gynybinės sienos likučiai, rašo Dalia Gudavičiūtė „Lietuvos ryte“. Anot Žemutinės pilies tyrimų grupės vadovo dr. Vytauto Urbanavičiaus, ruošiantis pastatyti Gedimino paminklą ir rekonstruoti pietinę aikštę priešais Valdovų rūmus, reikėjo nustatyti Žemutinės pilies gynybinės sienos pietinės dalies vietą. Po to, kai sienos vieta bus nužymėta tiksliai, galės prasidėti projektavimo darbai.

Patį paminklą, kuriame Gedimino statula stovės veidu į Pilies gatvę ir nugara į buvusius Valdovų rūmus, Gedimino paminklo statybos fondas tikisi pastatyti kitų metų vasarą. Šiuo metu visos paminklo figūros yra padarytos iš plastilino. Iš jų galima ruošti formas lieti, tačiau Dailės kombinatui užsiprašius už liejimą 402,000 litų, tariamasi Gedimino paminklą lieti užsienyje. Kaip „Lietuvos rytui“ pasakė D. Rudytė, labiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Estijoje.

NATO nustatė narystės gaires

Bruselis, rugsėjo 20 d. (Reuters) — NATO pritarė pranešimui, pagal kurį NATO plečiamas į rytus taip, kad nariais galės tapti Vidurio ir Rytų Europos šalys. Kaip žinoma, tai klausimas, išsąskęstų stiprų protestą Rusijoje. Bet, matyt, atsižvelgiant į Maskvą, NATO paaikšino, kad šalims, pretenduojantiems į NATO, nebūs reikalavimo, kad jų teritorijoje būtų branduoliniai ginklai ar kad ten būtų dislokuoti NATO daliniai taikos metu.

„Nėra jokio reikalavimo, kad ginklai ar daliniai būtų dislokuoti naujų narių teritorijoje... bet jie turės turėti reikiamą infrastruktūrą jiems priimti“, pasakė NATO atstovas.

NATO diplomatai sakė, kad šios gynybos sąjungos politiką nustatanti Ambasadorių Taryba patvirtino 30 pasiūlytų ilgio pranešimą, kuriame buvo svarstomi sąjungos plėtimo „kaip ir „kodėl“ klausimai ir kuriame buvo pabrėžiama, kad NATO plėtimas „sustiprins ir praplatus Europos-Atlantinę partnerystę“.

Pranešime rašoma, kad naujai priimti nariai turėtų visas narystės teises, bet taip pat turėtų prisimti ir visas pareigas, jų darbe, ir kuriamis ginklų toktrina, branduolinių šios gynybos sąjungos saugumo pozicija.

NATO diplomatai sakė, kad pranešimas, kuriame nėra įvardinimų ir nepaminėti jokie tvarkaraščiai, bus įteiktas ir narystę pretenduojantioms šalims rugsėjo 28 d. Briuselyje vykšančiame NATO narių posėdyje. Po tos datos pranešimas bus ir paskelbtas. Jie sakė, kad po to posėdžio bus konsultacijos įvairių valstybių sostinėse.

Devynios šalys — Lenkija, Vengrija, Čekija, Slovakija, Albanija, Rumunija, Lietuva, Latvija ir Ukraina — jau yra paprašiusios, kad NATO į jų sostines atsiųstų misijas, kurios išaiškintų kylančius klausimus.

Rusija, kuri stipriai priešina NATO plėtimui į rytus, pranešė, kad dalyvaus rugsėjo 28 d. posėdyje.

NATO atstovai taip pat sakė, kad į narystę pretenduojančios šalys turės turėti jau įtvirtintą demokratinę savo ginkluotą pajėgų kontrolę. Buvusios komunistinės šalims įvairiai sekasi, sprendžiant šiuos klausimus. Pranešime taip pat rašoma, kad naujos narės taip pat turės išspręsti kaimyninių šalių teritorines pretenzijas prieš stojant į NATO.

Diplomatiniai šaltiniai kalbėjo, kad vykstant šios gynybinės sąjungos plėtimui, ji taip pat planuoja stiprinti „Partnerystės vardan taikos“ programą su Rytų ir Vidurio Europos šalimis ir sakė, kad bandys gerinti santykius su Rusija. Jie sakė, kad pranešime pabrėžiama NATO plėtimo laipsniškumas, ir kad plėtimas vyks NATO tiesinio tikslo rėmuose: kad tai vyktų kaip dalis NATO programos „skatinti gerus kaimyninius santykius ir gynybos planavimo atvirumą“. „Šio proceso nereikia suprasti kaip žingsnį į Europos remilitarizavimą“, pareiškė vienas diplomatų.

NATO pareigūnai pabrėžė, kad visa tai daroma, norint buvusio rytinio bloko šalis įvesti į Vakarų Europos demokratines struktūras. „NATO plėtimas vyks paraleliai su papildomas Europos Sąjungos plėtimą“, pasakė vienas NATO pareigūnas.

Nepaisant Rusijos prezidento Boris Jelcino, kuris praėjusią savaitę išpejo, kad NATO plėtimas „įžeibys karo liepsnas“ visoje Europoje, NATO tvirtina, kad ši tema jau yra tvirtai įrašyta į NATO programą.

NATO diplomatai sako, kad trapių, naujų demokratijų Rusijos pasieniuose užtikrinimas sustiprins ir Europos saugumą, ir jie tvirtina, kad nėra jokio klausimo, kad tuo būtų kuriamos naujos įtakos sferos. „Geros valios rusas iš šio pranešimo nesudarys išvadų, kad žadame jų pasienyje statyti dalinių“, pasakė kitas diplomatas.

Nors pranešime nėra specialiai atsirobojama ne narystės Rusijai, bet privčiai NATO diplomatai sako, kad jos nebus.

Demonstracija prieš Vyriausybės rūmų

Vilnius, rugsėjo 20 d. (BNS) — Apie 500 žmonių eiseną trečiadienį atnešė karštą prie Vyriausybės rūmų ir jį padėjo prie įėjimo durų. Karste, kaip pasakė šios taikos demonstracijos organizatoriai, yra „geresnio gyvenimo laisvoje Lietuvoje viltytis“.

Lydimi orkestro, grojančio laidotuvių muziką, daugiausia iš pensininkų susidaranti minia eiseną nešė karštą iš Katedros aikštės iki Vyriausybės rūmų. Miesto rotušės aikštėje eisenos dalyviai buvo pavaišinti sprogdytais kukurūzais ir paprasta duona.

Renginio metu buvo žymiai sustiprinta policijos apsauga prie vyriausybės rūmų, tačiau jo metu nebuvo pralaukiu ir nebuvo jokių incidentų.

Viena iš renginio organizatorių, Regina Rekešienė, pranešė, kad demonstrantai nori atkreipti dėmesį tu, kurie turi galią, ir nuolat didėjantį Lietuvos žmonių skurdinimą. Eisenos dalyviai nešė plakatus, kuriuose rei-

kalaujama mažesnių kainų už apšildymą ir karštą vandenį, valdžios pareigūnai buvo kviečiami „pabandyti išmintaliaus mėnesį išgyventi iš minimalios algos“.

Organizatoriai tyčia pasirinko „Vilniaus dienų“ šventės pradžią šiai demonstracijai, kad valdantieji pamatytų, jog daugumai žmonių gyvenimas „panašėnis į laidotuves, ne į šventę“. Paskelbtame pareiškimе eisenos organizatoriai išpejo, kad jie imsis „visų galimų veiksmų, jei valdantieji neišspręs mūsų problemų vieno su puse mėnesių laikotarpyje“.

KALENDORIUS

Rugsėjo 22 d.: Tomas, Mauricijus, Digna, Kintautas, Virma. Pirmoji rudens diena. 1875 m. gimė dailininkas, kompozitorius M. K. Čiurlionis. 1921 m. Lietuva įstojo į Tautų Sąjungą. 1970 m. mirė Lietuvos prez. Aleksandras Stulginskis.

Rugsėjo 23 d.: Linas, Lina, Teklė, Galinas, Taga.

Redaktorė Irena Regienė

METINIS VISUOTINIS ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis 1995 m. ŠALFASS-gos suvažiavimas 1995 m. lapkričio 18 d. vyks Dievo Apvaizdos (Devine Providence) Lietuvių Kultūros centre, 25335 West 9th Mile rd., Southfield, Michigan. Telef. 810-356-9721. Pradžia – 11 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos Statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų igaliojiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuvišku organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportininkų judėjimo besidomį asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos ŠALFASS-gos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams.

ŠALFASS-gos organizacijos ar asmenys norintieji gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymus, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Kanada. Telef. 416-767-6520. Faksas: 416-760-9843.

Šalia rutininių einamųjų ŠALFASS-gos kasmetinių reikalų, vienu iš svarbesnių darbotvarkės punktų bus ŠALFASS-gos organų (Centro valdybos, Revizijos komisijos ir Garbės teismo) rinkimai.

Sporto klubai, ŠALFASS-gos pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rinkimuose atsivelti į mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime dalyvauti.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

PLAUKIMO PIEMENYBĖS

1995 m. Šiaurės Amerikos Baltiečių Plaukimo pirmenybės 1995 m. lapkričio 5 d., vyks Trinity Recreation Centre, 155 Crowford St., Toronto, Ont. (tarp Bathurst ir Ossington gatvių, įvažiavimas iš Queen St.). Vykdo – Toronto Estų Plaukimo klubas.

Varžybų pradžia – 9 v. ryto. Registracija – apsilimas, nuo 8:30 v.r.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyru ir moterų (15 m. ir vyresnių). Senjorų daugiau negu 24 m., Jaunių ir mergaičių – 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m., ir 6 m. ir jaunesnių. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

Dalyvių registracija iki š.m.

lapkričio 1 d., pas PSF šio Plaukimo komiteto vadovę: Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Telef. 416-924-6028.

Lietuviams registruotis ar informacijas gauti galima ir pas Ilną Smalenskiene, 248 Keele St., Toronto, Ont. M6G 2K3. Telef. 416-769-7040. I. S. koordinuoja lietuvių dalyvavimą ir yra ŠALFASS-gos Plaukimo komiteto narė.

Informacijas taipogi galima gauti pas Algirdą Bielskų, tel. 216-486-0889 ir pas Arvydą Barzduką, tel. 703-560-1410 namų, 703-241-2500 darbo, kurie irgi yra ŠALFASS Plaukimo k-to nariai.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems ŠALFASS klubams. Lietuviai plaukikai kviečiami šiose varžybose gausiai dalyvauti.

ŠALFASS-gos Plaukimo komitetas
ŠALFASS-gos Centro valdyba

KVIEČIAME Į BOSTONO MARATONĄ

Rimas Gedeika mums rašo: „Aš, Rimas Gedeika iš New Jersey, Remigijus Sužiedėlis iš Čikagos ir Petras Vainius iš Philadelphijos, esame dar patį joje jaunystėje, arti 50 m. amžiaus. Dirbame savo profesijose (kompiuteriai, buhalterija, inžinerija) ir mėgstame sportą, ypač maratoną bėgimą. Ateinančių metų pradžioje Bostono maratonas švęs 100 metų sukaktį. Tai bus didžiulis įvykis ir didelė šventė, kurioje daly-

Jau turime keletą rėmėjų, kurie sutiko duoti tam tikrą sumą už kiekvieną mylią, kurią aš ir Petras nubėgsime. Ieškome daugiau. Tad tikimės susidraugauti su Lietuvos bėgikais, pasidalinti įspūdžiais, kartu bėgti tas ilgas 26 mylias, o nubėgus džiaugtis, kad nors tiek galime prisidėti prie Lietuvos sportininkų pasiekimo.“

Noriu pridurti, kad Rimas Gedeika ir Petras Vainius jau bėgo 6 New Yorko ir Bostono maratonus. Petro geriausias laikas buvo 2 val ir 50 min., o ateinančių metų jubiliejiname maratone jis net tikisi pagerinti tą laiką. Iš mūsų pusės – geriausi linkėjimai, kad tie visi geri norai ir tikslai išsipildytų.

Apie jų tokius taurius tikslus ir norus jau painformavau Lietuvos Sporto departamentą ir Lietuvos tautinį olimpinį komitetą. Petras Vainius šiuo metu (rašant šias eilutes) yra Lietuvoje ir, žinoma, turės progos savo tikslus ir idėjas plačiau išdėstyti.

Jų idėjomis jau spėjo susidomėti ir Amerikos sporto žurnalas „Sports Illustrated“. Spausdinti amerikiečių spaudos susidomėjimą.

Tad geriausias sėkmės!

Maratono bėgikai Petras Vainius ir Rimas Gedeika.

Kauno „Merkurijus“ krepšininkai – V PLS žaidynių vyrų krepšinio čempionai.

Nuotr. Romos Griniūtės

KAUNO „MERKURIJUS“ V PLS ŽAIDYNIŲ ČEMPIONAS

„Merkurijus“ neturėjo sau lygių... Taip rašė „Lietuvos sporte“, 1995.8.8 laidoje Arūnas Ramonis. V PLS žaidynėse dalyvavo 24 vyrų krepšinio komandos. Jų tarpe 7 užsienio lietuvių, o likusios žaidžiančios Lietuvos krepšinio lygose Žaidynių čempionais tapo Kauno „Merkurijus“ krepšininkai, per paskutiniuosius dvejis

metus „Lietuvos sporto“ taurės turnyruose, kuriuose žaidė ir Lietuvos krepšinio lygos komandos, du kartus laimėjo trečiąsias vietas. Per šias žaidynes, savo pogrupyje laimėjo prieš Kairiadiorių „Baltiją“ 67:61, Rusijos lietuvius 145:20, Australiją 111:59. Aštuntfinalyje – Latvija 101:70. Ketvirtfinalyje – Toronto „Aušros“ sudėtinę 111:89, pusfinalyje – Prienu „Taupomajį banką“ 74:55 ir baigmėje – Jonavos „Statybą“, 75:65. Trenerio Artūro Ūzo vadovaujamoje čempionų komandoje žaidė: R. Brazdauskis, M. Lukošius, B. Butautas, A. Šeidiukis, I. Juškys, G. Retys, R. Ivanauskas, J. Garulis ir kt.

Pirmą kartą žaidynių istorijoje buvo žaidžiama ir jaunių amžiaus grupėje. Lietuvos jaunių rinktinė – 79, vadovaujama H. Šabūno ir G. Jaglinsko laimėjo čempionatą. Antroje vietoje – Lietuvos kadetų rinktinė ir Kauno KM-78, trečioje – Šiaulių KM-80 ir Toronto „Lokys“, vadovaujamas Stepo Ignatavičiaus. Kanadietis Markus Jankus varžybose pasižymėjo pelnes 116 taškų.

Planuojame gaminti lietuviško sportinio motyvo marškinėlius, vėliavas ir kt. suvenyrus ir gautą pelną skirti lietuvių olimpinei rinktinei.

Remigijus Sužiedėlis

Todėl prieš šią komanda žaisti buvo nelengva, nors „Lituanicos“ vyrai laikėsi, kiek tik galėdami. Pirmame kėlinyje jie net vedė 1-0 (Paul Masnjak įvartis), tik vėliau lenkai tolimu šūviu išlygino. Vos pradėjus antrąjį kėlinį, per didelį gynėjų neapsižiūrėjimą, lenkams pavyko rezultata persverti 2-1. Nepaisant to, kad ilgesnį laiką lenkai spaudė, tačiau progų jie neišnaudojo. O rungtynių pabaigoje ir „Lituanica“ turėjo kelias progas.

„Lituanicos“ treneris Jonas Žukauskas po rungtynių sakė, kad lenkai buvo staigėsi ir greitesni, nors mūsų šūvių turėjo neblogų talentų, jų tarpe buvo Virgis Žuromskas, Rolandas Urbonavičius bei kiti. Tačiau juos lenkų gynimas gerai prižiūrėjo ir neleido manevruoti. Taip pat labai trūko ir susižaidimo. Kažgi

LIETUVOS KREPŠINIO ŽVAIGŽDĖS JAV KOMANDOSE

Seattle „Supersonics“ krepšinio žaidėjas Sarūnas Marčiulionis, kartu su Byron Houston iškeistas į Sacramento „Kings“ komanda už Frank Birekowskį. Naujoje komandoje Sarūnas Marčiulionis pavado komandos žvaigždė Mich Richmond. Praėjusią sezoną Marčiulionis nebuvo duodama progos pasirodyti, ypač per „play-offs“, kai Sarūnas sėdėjo ant suolo. Sarūnas buvo nepatenkintas ir pageidavo būti iškeistas į kitą komanda, kurioje jam būtų progos žaisti daugiau minučių.

„USA Today“ žurnalistas David Dupree rugsėjo 19 d. laidoje rašo, kad, atrodo, jog po daugelio metų lietuvis Arvydas Sabonis išsijungs į Portlando „Trail Blazer“ komandos eiles. Krepšinio sezono treniruotės prasidės už poros savaitių.

Alg. Zapačackas

PAGERBIAMI LIETUVOS SPORTO ŽYMŪNAI

Vjų PLS žaidynių metu Lietuvoje, buvo atidengtos paminklinės lentos. Tuo pačiu, Lietuvos kūno kultūros institutas praturtėjo dviem garsiu, dar Nepriklausomos Lietuvos prieš Antrąjį pasaulinį karą, šalies sporto puoselėtoju Antano Jurgelionio ir Algirdo Vokietaičio paminkliniais bareljais. Šie du žymūnai buvo Lietuvos kūno kultūros rūmų direktoriai, jie skaitė paskaitas aukštųjų kūno kultūros kursų klausytojams ir kt.

Malonu, kad Lietuva turi žmonių, kurie perkrate savo atmintį, atveria buvusių žymūnų, sporto žmonių jamzinimo užduotis. Rengiamose veteranų sporto forumuose, tokiais negalimais užmiršti klausimais diskutuojama ir daromos išvados. Buvusių žaidynių metu buvo kalbama ir apie sudarymą Pasaulio lietuvių sporto veteranų tarybos, kurios sudėtin pasiūlyti ir kai kurie žaidynėse dalyvavę išeivijos atstovai. Šiame pasaulio lietuvių sporto sąjungų kongrese nutarta 1998 metais surengti Antrąją tautinę olimpiadą, jungiančią VI-sias PLS žaidynes ir stipriausių pasaulio lietuvių čempionatus.

Sig. K.

Futbolas Čikagoje

NESĖKMINGOS PIRMOSIOS RUNGTYNĖS

Pirmose „Metropolitan“ lygos I diviziono pirmenybių rungtynėse „Lituanicos“ vyrai užšoko ant vieno iš stipriausių šios lygos varžovo – lenkų „Highlanders“ vienuolikės. Tai buvusi „Royal Wavel“ komanda, ilgą laiką žaidžiusi aukščiausioje divizionoje. Tik šį pavasarį iš jos iškritusi, persiformavo ir pakeitė savo pavadinimą. Apie tai buvo sužinota, kai varžovai atėjo žaisti rungtynių, o iki to laiko buvo galvota, kad tai kokia naujokų vienuolikė.

Todėl prieš šią komanda žaisti buvo nelengva, nors „Lituanicos“ vyrai laikėsi, kiek tik galėdami. Pirmame kėlinyje jie net vedė 1-0 (Paul Masnjak įvartis), tik vėliau lenkai tolimu šūviu išlygino. Vos pradėjus antrąjį kėlinį, per didelį gynėjų neapsižiūrėjimą, lenkams pavyko rezultata persverti 2-1. Nepaisant to, kad ilgesnį laiką lenkai spaudė, tačiau progų jie neišnaudojo. O rungtynių pabaigoje ir „Lituanica“ turėjo kelias progas.

„Lituanicos“ treneris Jonas Žukauskas po rungtynių sakė, kad lenkai buvo staigėsi ir greitesni, nors mūsų šūvių turėjo neblogų talentų, jų tarpe buvo Virgis Žuromskas, Rolandas Urbonavičius bei kiti. Tačiau juos lenkų gynimas gerai prižiūrėjo ir neleido manevruoti. Taip pat labai trūko ir susižaidimo. Kažgi

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$50.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIENERI METAI BE JONO JUŠKOS

Jonas Juška stebi futbolo rungtynes.

Liūdi vyro netekusi žmona, vaikai tėvo, vaikaičiai ir provaikaičiai mylimo senelio. Pasigenda artimieji, draugai, visuomeninės organizacijos, ypač „Lituanicos“ futbolo klubas, kurio veiklos įvairiose pareigose dalyvavo ir ištikimai spaudoje aprašė kiekvienas rungtynes – džiaugėsi laimėjimais, sielojis dėl pralaimėjimų.

Prisimenant a.a. Joną Jušką šį sekmadienį, rugsėjo 24 d., 11:15 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Dalyvavimu ir malda prisiminkime velionį.

IR

„Draugas“ šviečia, „Draugas“ kviečia, „Draugas“ mus visus paliečia.

Pernai rugsėjo 25 d. skaudžios ligos išvargintas Amžinybėn išėjo a.a. Jonas Juška. „Sporto apžvalgos“ ilgametis bendradarbis ir „Draugo“ rėmėjas. Pasigendame Jo.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v p p 7 v v antrą 12:30 3 v p p
trečią uždarsta ketv. 13 v p p
penkt ir šeštą 9 v r 12 v p p

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v v
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p p

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybe – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviškas sulvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. **Susitarimui**
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v p p ir ketv. 2-5 v p p
Šeštą pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Popiežiaus pažadai ir suvenyrai

Nėra abejonės, kad šiandien labiausiai pažįstamas ir visur laukiamas asmuo mūsų planetoje yra šv. Petro vietininkas Romoje, Katalikų Bažnyčios galva Žemėje, popiežius Jonas Paulius II. Net didžiausi Bažnyčios priešai norom nenorom pripažįsta, kad šis popiežius turi daugiausia įtakos dvidešimto amžiaus pabaigos žmonijai, nepaisant religijos, rasės, tautybės ar luomo skirtumo. Žinoma, Kiekvienas asmuo, nuolat esantis publikos akivaizdoje, turi užmokėti ir aukštą kainą už tą „privilegiją“. Popiežių Joną Paulių II taip pat dažnai lydi aštri kritika bei pikti gandai, ypač dėl jo tvirtu nusistatymo ir nenuolaidumo kai kuriais krikščioniškos moralės klausimais. Šis šv. Tėvas, vykdydamas jam pavestas atsakingas pareigas, tvirtai eina nusibrėžtu keliu (kuris, jo įsitikinimu, yra tikrasis) ir juo veda katalikišką bendruomenę. Ne visi pajęgia, ryžtasi ar nori tuo sunkiu keliu žengti ir nubyra pakeleje arba ieško „patogesnių takelių“.

Šiandien, stebint popiežių Joną Paulių II televizijos žinių laidoje, prisimenant jį popiežiaus pradžioje, susidarė įspūdis, kad jis viską, ką tik turi, atiduoda savo „ganomosioms avėlėms“ ir todėl iš apyaujančio, tvirtu ir, sakykime, atletiško vyro, per tuos metus pavirto paliegiu, virpančiu seneliu. Bent fiziškai. Dvasinė jėga liko nepasikeitusi, o gal dar sustiprėjusi.

Buvo laikai, kai šv. Tėvas neisikėlė kojos iš Vatikano, juo labiau iš Italijos. Tą paliudija ir lietuviškas posakis, kad, tik nuvykęs į Romą, gali pamatyti popiežių. Jonas Paulius II šią tradiciją iš pagrindų pakeitė, nuolat keliaudamas po pasaulį, aplankęs jau visus žemynus ir juose daugybę kraštų. Jo atvykimas, nors sulaukia ir protestų, visuomet tampa nepaprasta švente (tik prisiminkime popiežiaus vizitą mūsų tėvynėje!), tiek katalikams, tiek kitatikams ar net visai netikintiesiems.

Nors šv. Tėvo sveikata ne per geriausia, rugsėjo 16 d. jis pagaliau ryžosi išpildyti savo pažadą Pietų Afrikai ir nusileido Johannesburge oro uoste su pirmuoju oficialiu vizitu. O tas pažadas buvo padarytas gan seniai, kai Pietų Afrikoje tebevyravo „atskyrimas“ – dvigubas standartas, pagal odos spalvą ir rasę skirstantis krašto gyventojų ir „išrinktuosius“ su daugybe privilegijų, ir „nustumtuosius“ į žemiausius visuomenės sluoksnius. Jonas Paulius II pabrėžė,

kad jo koja nepalies Pietų Afrikos žemės, kol toji nelygybė tęsis. Kadangi ši kliūtis jau pašalinta, popiežius galėjo aplankyti tikinčiuosius, kurie sudaro apie 3.5 mln bendruomenę (maždaug 80 procentų kunigų ir pasauliečių katalikų yra juodosios rasės).

Popiežiaus vizitas neaplenkė Afrikos vietovių, kurias neseniai ištiko baisios tarpusavės žudynės. Čia jis susilaukė nemažai priekaištų, ypač Ruandoje, kur Katalikų Bažnyčia buvo apkaltinta, dėjusi per mažai pastangų, kad apsaugotų persekiojamus ir žudomus tutsi giminės žmones nuo jų priešų. Dėl tos priežasties daug (galbūt iki 10-20 proc.) katalikų nusigręžė nuo Bažnyčios ir jungiasi į kitas krikščioniškas bendruomenes, kurios stengiasi pasinaudoti proga ir papildyti savo narių gretas. Tačiau, kaip ir visur kitur, šv. Tėvas buvo sutiktas iškilmingai ir, reikia tikėtis, kad jo vizitas padės užgydyti šalies žaizdas.

Kitoje pasaulio pusėje – Amerikoje – taip pat ruošiamasi popiežiaus sutikimui, nes ateinančią mėnesį jis lankysis New Yorko ir New Jersey valstijose. O tam sutikimui ruošiamasi pagal tikrą „amerikietišką pobūdį“: gaminami suvenyrai, kuriuos pardavinėti vienai Newark bendrovei leidimą suteikė New Yorko ir Newark arkidiecezijos. Kiekviena arkidiecezija iš savo teritorijoje gauto pelno tikisi 20 procentų, kurie padės padengti šv. Tėvo vizito išlaidas (apskaičiuojama, kad vien popiežiaus Mišios New Yorko Central parke kainuosiančios bent 2 milijonus dolerių).

Kokie populiariausi popiežiaus vizito suvenyrai? Marškinėliai su jo atvaizdu, plakatai, sagės, kalendoriai, grandinės raktams suverti, galvosūkių, kuprinės, rožančiai, įrekorduota kasetė, kurioje jis girdimas, kalbant rožančių, jo parašytos knygos (be abejo, knygų popiežius neautografo...). o taip pat 400,000 butelių vandens su popiežiaus herbu! Žodžiu, šv. Tėvo atvykimo proga bus suruožtas milžiniškas turgus, kur maldininkai turės proga išleisti ne vieną dešimtį (suvenyrų kainos „apčiuopiamos“). Kas žino, galbūt ir visų pamiltasis popiežius Jonas Paulius II, kaip prieš beveik du tūkstančius metų kitas mylimas žmonijos Mokytojas Jėzus, nusivys virvę ir išvaikys visus prekiautojus, besistengiančius pasipelninti iš šio kilnaus žmogaus vardo, atvaizdo ir populiarumo.

labiau šėltų ir, nuplėšęs tuos raudonus skudurus, neštų lauk iš Lietuvos. Dangumi iš vakarų ritosi juodi debesys, kurie jungėsi į krūvą, pranašaudami arčiau arčiau audrą.

Praplūpo lietus. Virš mūsų atidaromas mašinos išstempiamas skylėtas brezentas. Privažiuojame Kauno priemiestį. Lietus nustoja, debesys nuslenka tolyn į rytus. o mūsų rėksnys vėl paleidžia savo „kakarinę“, tik jau nebeturi raudonų lapelių, nes jie visi ištižę guli po mūsų kojom. Raudonas skuduras, lyg nušauta varna, vėl iš naujo pririštas, karo šlapiai ir jau nebeplasnoja.

Kaunas

Privažiuojame sporto halę. Mūsų pasitinka kažkokie, raudonais raiščiais pasipuošę, tipai, kurie, susikirstę valščiais, rikiuoja mus Eisenai. Priskiria mane prie Panevėžio valščiaus. Žiūriu, kas gi tie atstovai. Ogi visas ūtos kaimas suvažiavęs. Visi dar nepriklausomybės laikais pasižymėję ūtos komunistai, vyrai ir moterys. Vienas jų, matyt, norėjęs man padaryti garbę ir išimti, kaip viešniai, pasiūlo nešti ūsoto bandito atvaizdą, pritvirtintą ant lazdos. Atsisakau nuo tos man siūlomos „garbės“, susirasdama sau vietą paskutinėje moterų gretose, šalia vienos rimtesnės moters. Taip mes peržengiame sporto halės slenkstį, atsidurdami įvairių „draugų“ ir „globėjų“ draugijoje, kurioje jaučiau, lyg paukštis tarpe vanagu.

(Bus daugiau)

Minint Gedulo ir vilties dieną 1995 m. birželio 14, prie Politinių kalinių ir tremtinių aukuro Vilniuje kalba Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Nuotr. Prano Abelkio

KARO AUDROSE KLESTI NAUJA, LAISVA VALSTYBĖ

Jau daugiau kaip dešimtmetį Balkanų pusiasalyje buv. Jugoslavija liepsnoja baisaus broliško karo ugnyje. Akims matant, griuvusių krūvomis sunaikinami istoriniai miestai, meno paminklai ir didingi rūmai. Miestų gatvės nuklotos moterų ir vaikų lavonų. Sužeistųjų minios negali gauti jokios medicinos pagalbos. Vakarų pasaulio galingosios demokratijos bėjęgiškai stebi šią didžiąją tragediją ir nesutaria dėl pagalbų.

Per visus šio beprasmiško karo audras ir patrankų gaudimą pasaulis nieko nebegirdi apie vieną buv. Jugoslavijos provinciją, kuri šio pasibaisėtinio karo audrose sugebėjo sukurti savo nepriklausomą valstybę ir pasigerėtina kuria naują valstybinį gyvenimą.

Slovėnų kilmės žurnaliste V. Dobnik lankėsi Slovėnijoje ir aplankė savo tėvų gimtąjį kaimą. Ji plačiai aprašė šią dienišią laisvos Slovėnijos gyvenimą ir padarė platų reportažą per PBS radiją.

Slovėnijos teritorija yra 25,500 kv. km, t.y. maždaug pusė Lietuvos žemės. Gyventojų yra per 2 mln., tad irgi maždaug pusė mūsų tautos. Slovėnai yra istorinė tauta. Jų praeitis siekia daugiau nei dešimt šimtmečių. Tačiau per tuos ilgus tūkstančius metų slovėnai iki šiol niekada nebuvo sukūrę savo nepriklausomos valstybės. Kurį laiką jie buvo paskelbę nepriklausomą valstybę, bet drauge su Kroatija ir Bosnija.

Habsburgų imperijos laikais Slovėnija priklausė Austrijai. Hitleris, užėmęs Austriją, Slovėnija priskyrė, tada dar Petro I valdomai, Jugoslavijai. Ir tuo

JONAS DAUGĖLA

būdu Slovėnija liko tik viena, pati mažiausia, iš šešių Jugoslavijos provincijų. Karui pasibaigus, Jugoslavijoje įsigalėjo komunizmas ir valdžią paėmė į savo rankas komunistas Tito. Tuo būdu ir istorinei slovėnų tautai buvo uždėti komunistinės vergijos pančiai.

Mirus Tito, užvirė tautų išsilavinimo kovos iš serbų komunistų vergijos. Visos šešios provincijos siekė sukurti savo nepriklausomas valstybes. Pirmieji nepriklausomybę paskelbė kroatai ir slovėnai. Tačiau serbų komunistai išiveržė į jų žemes, prasidėjo kovos ir žmonių žudynės, kurios tęsiasi net šiandien.

Serbams pasisekė sunaikinti Kroatijos nepriklausomybę ir jie veržėsi į Slovėniją, tačiau slovėnams pavyko greitomis suorganizuoti ginkluotą pajėgą (miliciją) ir jie serbų puolimą sulaukė prie savo provincijos sienos. Kautynės tęsėsi 10 dienų, žuvo keli šimtai slovėnų laisvės kovotojų. Ir taip, nebeįsivėsiu bombardavimų iš oro ir tankų puolimo, 1991 m. liepos mėn. slovėnai pirmą kartą istorijoje visam pasauliui paskelbė savo valstybinę nepriklausomybę. Jie aklinai uždarė sieną su kitomis buvusiomis Jugoslavijos provincijomis ir iš savo žemės pašalino visus serbus. Tad su kitomis provincijomis šiandien slovėnus beriša tik skaudžių išgyvenimų prisiminimai.

Slovėnų tauta iš pat pirmos dienos sukaupe visas jėgas kurti savo nepriklausomą valstybę ir jos pagrindus. Tuos pagrindus jie kūrė Vakarų demokratijų pavyzdžiu. Ypač juos žavėjo

kaimyninės Austrijos demokratija ir kasdieninis austrų gyvenimas. Austrija šiandien visoje Europoje švyti savo demokratines santvarkos ir valstybinio gyvenimo pastovumo gražiu pavyzdžiu.

Slovėnai demokratiškais rinkimais išrinko 90 atstovų parlamentą. Tiesa, rinkimuose dalyvavo net 10 partijų, tačiau jų partinė veikla ir varžybos užsibaigė su rinkimais. Nei viena partija nelaimėjo visišką parlamentą daugumos, tad vyriausybė buvo sudaryta plačiausios koalicijos pagrindais, įtraukiant visų partijų atstovus. Tuo pačiu ir valstybės kūrimo darba buvo įtraukta visa tauta ir neliko nei „pozicijos“, nei „opozicijos“. Buvo pasiektas maždaug tautos vienybės idealas.

Slovėnai savo nepriklausomybę paskelbė apytikriai tuo pačiu laiku, kaip ir Lietuva. Tik slovėnams teko savo nepriklausomybę paskelbimą ginklu apginti. Yra sakoma, kad, ką tauta savo vaikų aukomis įgys, tą labiau ir vertina.

Slovėnijos valstybinis gyvenimas buvo pasuktas visai kitais keliais. Slovėnai karščiau nei kitiems organizuoti ištaigingas ambasadas tolimiausiose pasaulio šalyse. Nei „pozicijos“, nei „opozicijos“ vadai nesikrajo milijoniniais lektuvais į didžiųjų vlatybių sostines ir nesakė trankių kalbų ištaigingų viešbučių pokyliu salėse. Slovėnija buvo priimta į JT organizaciją. Jų ambasadorius įsikūrė viename austrų ambasados kambaryje. Vyriausybė net nebendė ieškoti Vakaruose milijoninių pašalpų ar paskolų. Slovėnai savo laisvos valstybės pažangą patikėjo tik savo tautos

narių darbu ir asmeninėms jų pastangoms. Tautos darbu buvo pagrįsta ir naujoji valstybės valiuta.

Slovėnija visuomet buvo žemės ūkio šalis. Vyravo ne smulkus bet, galima sakyti, tiesiog miniatiūrinis „piemenų“ ūkis. Kalnuose buvo ganomos didžiulės ožkų ir avių bandos. Gyvuliai iščius metus maitinosis sodria kalnų žole ir jokių papildomų pašarų nereikėjo. Avių vilnos ir savitas ožkų pieno sūris buvo išvežamas ir į kitus kraštus.

Tačiau Tito nutarė sunaikinti tą piemenų ūkį ir Slovėniją padaryti grynai pramonės kraštu. Buvo pastatyti keli didžiuliai tekstilės fabrikai ir veik visi slovėnai staiga tapo tu fabrikų darbininkais. Kaimuose liko tik senyvi žmonės ir kelios ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Naujoji Slovėnijos vyriausybė tuojau pradėjo vykdyti šios pramonės privatizaciją ir sukurti kapitalistinio pobūdžio šalies ekonominį gyvenimą. Didžiules pramonės įmones suskaldė į mažesnius administracinius vienetus. Tarnautojams ir darbininkams išdalino investicinius čekius. Už tuos čekius darbininkai įsigijo įmonių akcijas ir sukūrė savo bendroves. Tuo būdu buvę fabrikų proletarai tapo pilnateisiais įmonių savininkais ir valdytojais.

Šioms įmonėms užsidarė buv. Jugoslavijos rinkos, tačiau kaimyninės Austrija, Vengrija ir Italija sudarė ypač palankias prekybines sutartis. Italija įmones daugiausia aprūpina žaliavomis, o Austrija ir Vengrija noriai perka tekstilės gaminius.

Taip pat daromos pastangos atkurti žemės ūkį, bet tai jau reikalauja ilgesnio laiko. Vis dėlto daromos pastangos, kad žemės ūkis pagamintų didesnę dalį maisto gaminių savajai tautai išmaitinti.

Slovėnijos vyriausybės planinga veikla, tautos vienybė ir jos narių darbštumas per kelis nepriklausomo gyvenimo metus

apsivainikavo dideliais laimėjimais. Tuo būdu demokratija ir tautos tikėjimas ja visiškai pasiteisino.

Šiandien šalyje bedarbių beveik nėra, o vidutinės dirbančiojo metinės pajamos siekia 8,000 dol. Tokio aukšto ekonominio lygio iki šiol toli gražu nėra pasiekusi nei viena, iš komunistinės vergijos išsivadusi, tauta. Svarbiausia, kad visi šie laimėjimai yra pasiekti vien tik Slovėnijos žmonių darbu ir jų sutelktinėmis pastangomis.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Žinoma, ir Slovėnijoje yra dar vienas kitas, kuriam ši visa pažanga nesudaro didelio įspūdžio, ir jis ilgisi senų dienų. Vienos įmonės direktorius R. Maček širdingai darbininkams aiškino, kad visi slovėnai turi dirbti. Ir, jeigu jie dirbs, kaip ožkos bei avys prasimaitinimo reikalams.

Medininkų pilies atstatymo fondas, per atstovą Leoną Maskaliūną (kairėje) valstybinei įmonei „Paminklai“ perdavė 12,500 dol. Amerikos lietuvių sąjaukų pilnė bokšto pirmo aukšto perdenginimo kloti ir antrojo aukšto mūriui atstatyti. Šalia L. Maskaliūno „Paminklai“ įmonės direktorius A. Jocy.

ves bėga nuo plento, lyg norėdami parodyti savo nepasitenkinimą atėjūnais ir išgamomis.

Netoli Kėdainių paplėtėje, mažas berniukas su dar mažesne sesyte gano nemažą būrį pieningų žalmargių. Mūsų „rėksnys“, matyt manydamas suradęs tose dviejose sielose gerą dirvą savo propagandai, išmeta raudoną popiergalių pluoštą. Bendrakeleiviai spėlioja: „Imis ar ne?“ Aš gi tyloomis, akis išpyrus į juos, širdyje maldauju, kad neimtų. Mergytė pakilo bėgti prie lapelių, bet berniukas, mano džiaugsmui, o rėksnio pykčiui, pakilęs nuo žemės ryžtingai sulaukė ją ir paėmęs už rankutės vedasi tolyn nuo plento, kruvinus lapelius palikdamas skaityti vėjui. Iš „rėksnio“ lūpų išsprūdo berniuko adresu keiksma ir „Buožės vaikas“. Aš gi norėjau išbučiuoti tą mažąjį lietuvių ir pareikšti padėką už jo ištikimybę tautai. „Rėksnys“ dar pridūrė: „iš jo neišsaus geras žmogus“. Aš gi pagalvojau, kad iš jo išsaus ne tik geras žmogus, bet ir geras lietuvis. Jis galbūt turės laimės išvyt okupantus ir išgamas iš Lietuvos.

Vėjas vis šėlo, sukeldamas debesis dulkių ir plėsdamas raudoną plakatą su kažkokiu ūkiu, taip priversdamas plakatą suvynioti ir prie keleivių kojų padėti. Pagalvojau: „Gamta su mumis eina“.

Vėjas supa kruvinąją pragaro skraistę-vėliavą, kuri kartais prisieliačia mano galvos, lygi bandydama mano kantrybę. Prisiekiau kantriai dirbti Dievui ir tėvynėi. Jei priešas reikalaus, kad aš tų šventų dalykų išsižadėčiau, tuomet aš vertčiau eisiu kalėjiman ir, kaip dera gerai lietuviui, žiūsiu už šias šventas idėjas. Ateis laikas, ir aš vėl tuo keliu važiuosiu, o jei ne tai mano palikuonys.

Jie triumfuodami žingsį į Kauną ir Vilnių, aukštai iškėlė trispalvę. Tyliai širdyje meldžiaus, šaukdama visas dangaus galybes gelbėti žūstančią Lietuvą. Širdis taip prisipildydavo begalinio skausmo, kad aš negalėdama žiūrėti į tuos itūžusius veidus, pasirėmusi alkūnėmis kelių ir pasislėpusi delnuose veida, pajutau sruvenančias ašaras. Jokių būdu negalėjau suprasti, kaip žmonės gali patikėti įvairiais pažadais. Argi jie, pametę galvas, pamiršo, ką anksčiau mūsų nepriklausomos Lietuvos laikraščiai rašė apie Sovietų Sąjungą? Ačiū Dievui, kad aš ne jų gretose ir neprisidėsiu nė mažiausiu veiksniu prie tautos laidotuvių. Niekas į mane neprataria nė žodžio. Ir gerai. Jei užkalbintų, tai būtų sunku paslėpti nusistatymą. Bijau, kad jie, užuot nuvežę į suvažiavimą, galėtų kalėjiman pataipinti. Tada, žinoma, visi mano namiškiai susilauktų tokio pat likimo. Gaila man jų. Aš, apie save mažai galvodama, galėčiau padaryti kokį išsišokimą, bet mintis, kas bus su juo, sulaukė.

Tėvo pragyvenimo šaltinis yra jo valstybinio egulio pareigos. Išauginęs šešetą vaikų, turėtų per juos nukentėti. Baisu ir tos minties. Nors laikraščiai ir rašo apie aprūpinimą senatvę, bet žmogus, šiek tiek plačiau galvojęs, gali suprasti, koks bus tas aprūpinimas.

Taip įvairių minčių ir spėjimų kupiną mano galvą vis glostė Lietuvos laukų spalvės, lyg padrasindamas ir kalbėdamas man: „Būk drąsi, kaip ir aš. Neleisk, kad tavo lietuvišką sielą bjaurūs atėjūnai panaudotų savo tikslams. Lai neužkerta jie tau kelio, kaip ir man, kad negali užkirsti“. Širdyje meldžiau Dievą, kad vėjas dar

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-SUOPIENĖ

3

Jų tarpe buvo vienas labai didelis rėksnys, kuris, apsirūpinęs propagandiniais lapeliais, visą kelionės laiką beveik nenutrūkstamai rėkė: „Lai gyvuoja komunistų partija“, vis išmesdamas tos spaudos praeiviams. Net ir piemenims, ganantiems paplėtėje, nepagalėjo tos literatūros. Matyt, buvo labai stropus ir stachonovietiškai dirbo.

Sėdžiu susigūžusi mašinos kamputyje, niekam nedarant nė žodžio, nes neturiu noro kalbėti. Vėjas šiurena mano nepridengtą galvą. Pasiveja mus kita mašina, kuri, mano nuostabai, vežasi šalia raudonos ir mūsų trispalvę. Lenkiama tam šaunuoliui sėkmės, ir vėl, savo kamputyje susigūžus, paskendau mintyse, kurios vienos buvo dar nesuvaržytos ir galėjo laisvai skrajoti. Neviliojo mano žvilgsnio pravažiuojamos sodybos, tik retkarčiais, kai nugirdavau bendrakeleivius kalbant apie paplėtėje esančius gražesnius ūkius ir pareiškiant pasitenkinimą, kad jų greitai čia nebebus, pažvelgdavau tai vienon, tai kiton pusėn. Gražios trobos, liūliuoja javai, gražūs ilgakarčiai arkliai, išpūtę šner-

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

„DAINAVOS“ ANSAMBLIS LIETUVIŲ DIENOSE

Tradicinės Lietuvių dienos Clevelande šiemet rengiamos spalio 7-8 d. Čikagos lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertuos šeštadienį, 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Lietuvių jaunųjų menininkų grupinė paroda vyks abi dienas. Kuratorius Algimantas Kezys. Sekmadienį 10 val. lietuvių Mišiose giedos „Dainavos“ ansamblis.

Bilietus jau galima užsisakyti skambinant LB Clevelando apylinkės izdininkui Viktorui Šilėnui, tel. (216) 531-8207, o sekmadieniais galima įsigyti Dievo Motinos parapijos svetainėje po pamaldų, nuo 11 val. ryto. Bilietų kainos: 15, 10 ir 7 dol. Vaikai, atvykę kartu su tėvais, į koncertą įleidžiami nemokamai.

„Dainava“ šiemet švenčia savo penkių dešimčių metų sėkmingos veiklos sukaktį. Po šaunaus koncerto ir pokylio Čikagoje š.m. balandžio 23 d., ansamblis buvo pakviestas koncertuoti Detroitan, bal. 30 d., kur sukaktuvininkus – dainininkus, vadovybę, dirigentus pagerbė gausūs Detroito lietuviai.

Saulius Šimoliūnas, rašydamas apie Detroito gastroles „Drauge“ teigia: „Dirigentas Darius Polikaitis yra labai galvojančias muzikas, pasirinkdamas tokį įvairų repertuarą ir jį atlikdamas su įsijautimu į kiekvieno kompozitoriaus kūdikį, kaip to troško pats kompozitorius. Tokiu būdu šandien „Dainava“ yra vienas iš idomiųjų ansamblių visame lietuviškame muzikos pasaulyje. „Dainava“ nėra tokia kovinga kaip B. Jonušo laikais, ne taip teatrališka kaip Gasparo Veličkos ir Stepo Sodeikos laikais, ne taip naujoviškumą ieškanti kaip Jurgučio laikais, bet pati muzikaliausia šiais laikais“.

Arti 50 gražiabalsių dainininkų Clevelando koncerte atliks per 20 mūsų kompozitorių ir liaudies dainų.

Būkime visi su sukaktuvininke „Dainava“, su mūsų jaunaisiais menininkais jų „Vilnius grafikoje ir akvarelyje“ parodoje. Tokios šventės mūsų visus suartina, sujungia bendrajai lietuviškajai misijai čia išėjimo ir Lietuvoje. Visi kviečiami ir laukiami!

V. Rociūnas

SKAUTAI PRADEDA VEIKLOS METUS

Skautų „Neringos“ ir „Pilėnų“ tūntai naujus darbo metus pradės pirmadienį, rugsėjo 25 d., dalyvaudami 7 v.

Gausioms šeimoms Lietuvoje BALFo talkininkės M. Puškorienė, K. Vaičiūnienė ir O. Šilėnienė supakavo 16 dežių drabužių. Nuotr. Vl. Bacevičius

vakaro Mišiose. Jaunimo organizacijos dirba prasmingą darbą. Nepalikime vadovų vienų – skatinkime savo vaikus priklausyti jaunimo organizacijoms. Jos jų gyvenimą praturtins, ugdyt juose geresnį gyvenimo vertybių pažinimą ir išsavinimą. Sveikiname vadovus, sugrįžtančius ir darbą ir linkime jiems kuo geriausios sėkmės ir ištvermės.

„GRANDINĖLĖ“ PRADEDA DARBĄ

Grūpei vadovauja „Grandinėle“ išaugusi jauna vadovė Aida Bublūtė. Aida labai daug kur aukvoja savo laiką ir sugėbėjimus. Ir kas svarbiausia – ištesė. Pirmoji jaunimo grupės repetitija įvyko sekmadienį, rugsėjo 17 d. Dievo Motinos parapija mielai leidžia naudotis patalpomis – didžiąja sale.

BALTŲ BENDRAVIMO ŠVENTĖ

Clevelando Baltų komitetas kviečia visus dalyvauti 16-ame metiniame Baltų bendravimo vakare, šeštadienį, rugsėjo 30 d., 7 v.v. Lietuvių namų didžiojoje saleje. Estų liaudies muziką groš prof. Ain Haas ir Andres Peekina. Po koncerto vakarienė. Bilietus po 17.50 dol. galite užsisakyti pas B. Pautienienę, tel. 383-8225 ir S. Sankalaite, tel. 486-5279.

ŠVENTE KULTŪRINIAME DARŽELYJE

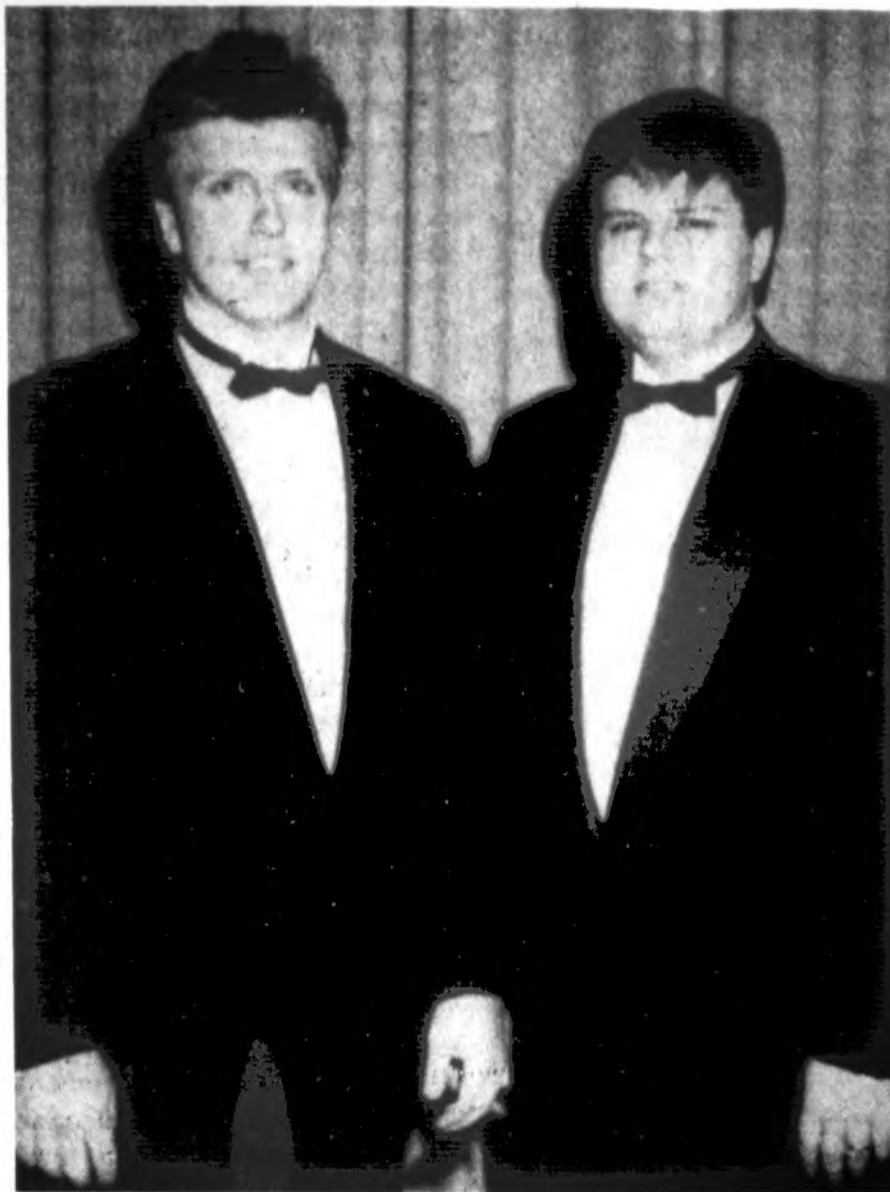
Sekmadienį, rugsėjo 17 d., Clevelando čekų kultūriniam darželyje buvo minima ONE WORLD DAY. Šventę globojo Clevelando Kultūrinių darželių federacija. Čekų sokolų šokėjai atliko programą, kalbėjo Clevelando miesto specialiųjų įvykių administratorė Kristina Kuprevičiūtė.

CLEVELANDO LIETUVIAI LAUKIA „DAINAVOS“ ANSAMBLIO

Clevelando Lietuvių dienos – 1995 vyks šeštadienį, spalio 7, 6:30 v.v. Koncerto programą atliks „Dainavos“ ansamblis, dirigentas Darius Polikaitis. Sekmadienį, spalio 8 d., 10 v.v. šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Giedos „Dainavos“ ansamblis, 11 v.v. Lietuvos Jaunųjų menininkų grupinė paroda „Vilnius“ – Grafika ir akvarelė. Kuratorius Algimantas Kezys.

Bilietai gaunami sekmadieniais parapijos svetainėje arba telefonu pas V. Šilėną (531-8207) ar S. Šukienę, tel (851-6149). Visi renginiai vyksta Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

T.G.

Audrius Polikaitis, „Dainavos“ ansamblio chormeisteris, ir Darius Polikaitis – dirigentas.

DAYTONA BEACH, FL TRYNS KALBĖTOJOS PABENDRAVIMO PIETUOSE

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkės valdybos ruošiami pietūs susilaukia vis daugiau dėmesio ir dalyvių. Pabendravimo pietūs vyksta Stace'ys restorane, 1 val. po pietų, kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį.

Š.m. rugsėjo mėn. pietūs įvyko rugsėjo 6 d. Dalyvių daugiau negu keturiasdešimt. LB apyl. pirmininkė dr. Birutė Preikštienė, pasveikinus dalyvius, painformavus apie įvyksiantį pabendravimą-pietūs š.m. spalio 4 d. pranešė, kad šioje popietėje kalbės Lietuvoje viešėjusias trys kalbėtojos – Rita Bagdonienė, Fr. Dippel ir pati pirmininkė dr. Birutė Preikštienė.

Rita Bagdonienė Lietuvoje viešėjo nuo liepos 18 iki rugpjūčio 13 d. Jos pranešimas buvo kiek ilgesnis, daug patarimų išdžiū. Ji pareiškė, kad Lietuvos gyvenime didesnių pasiekimų nematyti, o, atrodo, viskas eina žemyn. Aerodromas daro gera įspūdį, naujas, erdvus, multininkai mandagūs, patarnavimas geras. Miestų, ypač Vilniaus, gatvės nešvarios, apšvietimas silpnas, netekama tikslūs šiuokšles metas, ne tiesiog į gatvę. Daug gražių restoranų, kavinių, daug lankytojų. Kainos pietų nuo 19-23 litų, kas doleriais nebūtų brangu. Ypač įdomus „Ponių laimės“ restoranas, kur ir patarnavimas gana geras, aplinka maloni. Čia už keturių asmenų pietus, su išgerimais, sumokėta tik 27 dol. Naujos Vilniaus statybos nesiderina su Vilniaus senove. Bažnyčių statoma nemažai, o senosios atnaujina, taisomos. Druskininkų kurortas graži vieta ir gana saugi. Rita vaikščiojo ir vėlyvu laiku ir nieko blogo neatsitiko. Keliuose, policininkų uniformomis persirengę, važiuojančius užpuola banditai ir čia tenka laikytis visiškai atsargumo. Net taxi vairuotojai nesilaiko sutartos kainos, o nuvežę į mišką savo „keleivį“ iš jo reikalauja dvigubai didesnio atlyginimo. Jaunimas daro gerą įspūdį, rengiasi madingai, nori studijuoti universitetuose, tik sąlygos sunkios. Palanga, Juodkrantė, Nida yra Lietuvos gražiausi kurortai. Ten vykdoma daug naujų statybų, namai maži, tačiau daro gerą įspūdį. Ko ko, bet restoranų, kavinių ir čia netrūksta. Visur pilna žmonių, nuotaiškos geros, šoka, dainuoja, linksminasi, kad ir vargo aplinkoje „Ach, graži ta

mūsų Lietuva“, – susijaudinusi sako Rita.

Jai labai malonų įspūdį paliko Penktoji sporto šventė. Didingas jos atidarymas, nuostabiai įdomi programa, kurioje dalyvavo raiteliai, maži vaikai, moterys, visi atlikę įvairias, gražias programas. Ekvoniamas, gražiai Algos neįmokamos laiku, o kai kuriems darbininkams išmoka ma natūra – tualetiniu popieriu. Daug modernių krautuvių, daugybė gerų, užsienietišku prekių, bet labai aukštos kainos, prieinamos tik turtingiesiems, kurių Lietuvoje nemažai. Eiliniams darbininkams, pensininkams, ligoniams gyvenimas sunkus ir kada pagerės, sunku numatyti, nors tie vargšai tiki šviesesne ateitimi. Veikia ir dabar „postalinė ekonomija“, taigi, kyšiai daug kam padeda, bet kyšiams trūksta lėšų. Ypač gražios laidotuvės. Dalyvauja daug žmonių, laidotuvė namuose specialius kambariai, daugybė gėlių, kas laidotuvės daro labai iškilmingomis.

Bendrai Lietuvos žmonės išvargę, labai nervuoti, negali skaityti spaudos, nes labai brangi. Rita papasakojo apie vieną sutiktą moterį, kuri užkalbinta papasakojo apie savo gyvenimą. Esą partizanai sugėdino jų namus, neteko turto, o po kurio laiko nušovė ir jos vyrą. Paklausta už ką? Ji paaiškino, kad jos vyras buvęs kolūkiu pareigūnas, talkinęs vietinei valdžiai, taigi buvęs komunistas. Ji sakė, kad žinanti kas nušovė jos vyrą, bet tegul jis, esą, gyvena, nekėrisiantis.

Baigdama įdomius įspūdžius, Rita Bagdonienė pažymėjo, kad Lietuvoje yra daug padorių, tėvynę mylinčių, jos gerovei dirbančių žmonių. Jautriai atsiveikindama su gimtinėmis Rita pareiškė, kad „Amerika yra mano namai, bet Lietuva yra mano tikroji Tėvynė“.

Fr. Dippel į Lietuvą žvelgė kitu žvilgsniu. Ji bendravo su žmonėmis, kurių gyvenimas gana sunkus. Ji matė paliktą nuogą mažytį vaikūtį, kuriuo niekas nesirūpina. Motina kalėjime, tėvas girtuoklis, vaikutis iš gėraširdžių žmonių surenka centus, tai pragyvenimas... Yra vaikų kaimėlis, kur globojami našlaičiai, paliktieji vaikai, jiems padeda vokiečių organizacijos. Lankantis vienoje bažnyčioje, prie jų pribėgo 13 metų vaikutis. „Aš jums parodysiu visą bažnyčią“, – sakė berniukas ir išitraukęs didelį raktą atrakino kitas bažnyčios patalpas, aprodė, paaiškino. Lankytojos jam davė auką, jis padėjo ir tuojau aukas nunešė ir atidavė bažnyčioje būdinčiai moter-

riškei, tai sąžiningas vaikutis“. Fr. Dippel domėjosi pensininkų, invalidų gyvenimu. Jis esąs sunkus, reikalinga parama, kurios dalinai susilaukia iš JAV lietuvių organizuojamos šalpos.

Dr. Birutė Preikštienė savo įspūdžius perteikė konkrečiais pavyzdžiais. Ji bendravo su darbininkais, gerai gyvenančiais, vargšais, giminėmis. Visi savo rūpesčius išsakė, bet didelio nusiskundimo nerodė. Džiaugiasi laisvę, bet dažnas sako, kad prie rusų buvę geriau, tačiau nei vienas nenori daugiau rusų dar valdymo. Jie sako, kad anksčiau, ką uždirbdavome – buvo mūsų, o dabar daug išleidžiama buto apšildymui, pragyvenimui labai mažai kas lieka. Krautuose įvairiausių užsieninių produktų ir kitų gaminių, bet lietuviškų produktų jie nenori. Tik užsieniniui!

Kaip Rita Bagdonienė sakė, kad Lietuvoje sanitariniai pastatai tebėra baisūs, užsieniečiai nenori vien dėl to Lietuvoje lankytis. Dr. B. Preikštienė taip apibūdino gyventojų elgesį: meta šiukšles gatvėje, o ne į spec. dėžes, stovinčias čia pat. Dėl to gatvėse šiukšlynas. Per langus meta butelius į gatvę, i žmones... Laukai virsta dykumomis, neapsėti, menkai dirbama.

Dr. B. Preikštienė Panevėžyje aplankė Kūdikų ir vaikų namus. Jai šie namai paliko gerą įspūdį. Vaikų švara, gera tvarka, gražūs vaikų auklėjimo, tvarkinga aplinka, apranga. Čia dirba pasišventę žmonės, daktaras, kuris negauna algos. Yra 37 vaikučiai, kurių tarpe yra ir sunkių ligonių, reikalaujančių nuolatinių globos. Rūbi, žaislų gauna iš šalpos organizacijų. Svarbiausia reikia įvairių vaikūčiams vitaminų, kurių parūpinti ir nusijusti žadėjo dr. B. Preikštienė. Vaikų namuose drabužių nereikia, vaikai gražiai aprenkti. Vaikai jau mokyklinio amžiaus. Jiems reikia sąsiuvinėlių, pieštukų, lygus popieriaus, spalvavimui pieštukų. Iš Caritas Kūdikų ir vaikų namai gavo tiesiogiai 80 dežių gerų drabužių, tuo jie dėjuojasi, dėkingi. Iš siuntos gautų drabužių, tinkamų suaugusiems, duodama pasirinkti tarnautojams.

Vaikai skiepus gauna nemokamai. Bet ligoninėse tenka mokėti už švirkštus, adatas. Vokiečių šalpos institucijos rūpinasi tuberkuliozės gydymu. Už kyšius, esą, galima gauti ligoninėse vietas ir aptarnavimą. Daktarai brangiai ima už operacijas; jie gyvena karališkai. Druskininkų kurorte vyrą ir kitų tautybių atostogautojai.

Dr. B. Preikštienės pranešimas paremtas konkrečiais faktais.

Išklausius visų trijų pranešimų įspūdžius susidaro vaizdas, kurį daugelis iš mūsų žinome, kad Lietuvai į geresnį gyvenimą, geresnę tvarką kelias dar gana toli. Bet Lietuvoje žmonės, atrodo, pasiryžę, kad ir sunkiu keliu, eiti į laisvą ir demokratinių gyvenimą.

Jurgis Janušaitis

VEIKIA POKARIO RADIJO STOTIS

Klaipėdos uždaroji akcinė bendrovė „La Luna“ oficialiai pristatė pirmąjį pokario metais pradėjusią veikti uostamiesčio radijo stotį „La Luna“. Ją visa parą girdės Klaipėdos, Kretingos rajonų, Neringos ir Palangos klausytojai. Stoties kūrybiname kolektyve nėra nė vieno profesionalo, visi darbuotojai kol kas dirba iš entuziazmo. Lėšomis rūpinasi komercinė grupė. Jau dabar programoje gausu reklamos. Šiuo metu ruošiamos kelios autorinės laidos, klausytojai rytais ir vakarais išgirs miesto žinių laidas.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminium ir kt. Turio darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

MOVING—KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas priimanomomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

FOR SALE

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio filmuose ir Nidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

VILEIŠIAI

TRIŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusios su svarbiaisiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras – žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pėmoja lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas – Nepriklausomybės akto signataras, pirmasis Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vašingtone; Antanas – vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų.

Knyga yra 624 puslapių, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įršta kietais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštu dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą – 4.00 dol., į visus kitus kraštus – 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Chicago, IL

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.
Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įršta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridėdama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR SALE

By owner **Homer Twp.** 2 1/2 wooded acres, 3 bdrm. brick ranch with full basement and pole barn. \$259,500. Tel. 815-838-1560.

BY OWNER – BURBANK

3 Bdrm, Br Ranch, 11/2B, C/Air, RecRm, Utl Rm, 2c/gar, lgs fen yd, cov porch, thermo win., oak cab., hwdw fls, maint free ext., clean, must see (708) 636-7304.

FOR RENT

Išnuomojamas naujai išdekoruotas 5 kamb. butas. \$610 | mėn., 158th St. & Ridgeland Ave., Oak Forest, IL Tel. 708-532-6275.

FOR RENT

OAK LAWN 3 Bdrm. Apt., CABLE & All utilities incl., OAK flrs & kit. \$775.00 tel. 708-424-4467.

HELP WANTED

Ieškoma moteris tarp 30-50 m. padėti senesnio amžiaus material maisto gaminiame ir namų ruošoje ir gyventi kartu: 6 dienos | sav., antradieniais laisva. \$550 | mėn. Westchester priemiestyje. Skambinti tarp 3-5 val. p.p. 708-562-5583.

European restaurant in Lemont is looking for kitchen help. Call 708-257-7570.

IEŠKO DARBO

45 m. geras, sąžiningas lietuvis ieško bet kokio darbo. Tel. 1-708-636-5190.

SVARBŪS LIETUVOS GENOCIDO DOKUMENTAI

„Lietuvos pavergimo dokumentai“ atspindi skaudžiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, kuomet agresyvieji kaimynai be atodairio žudė ir trėmė Lietuvos gyventojus, grobė kultūrinę ir materialinę mūsų krašto vertybes.

Lietuvių tauta istorijos bėgyje ne kartą yra patyrusi skaudžių nelaimių. Jos žemes trypė, sodybas degino, žudė ir grobė gyventojus kryžiuočiai, mynė kraštą rusų ir švedų būriai, sakų kareiviai, Napoleono armija. Daugiau kaip šimtą metų lietuvius šaudė ir trėmė į Sibirą caro žandarai. Į lietuvių lūpas nuožmūs kaimynai brukė vokišką, rusišką ir lenkišką žodį, iš lietuvių širdžių rovė mūsų liaudies papročius.

Tačiau tie ištisi šimtmečiai nebuvo tokie skaudūs Lietuvos gyventojams, kaip bolševikų siautėjimas, prasidėjęs ketvirtajame dešimtmetyje ir trukęs iki Stalino mirties. Tiesa, bolševikų teroras tęsėsi iki pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, tačiau jau kiek mažesniais mastais. Istorikai yra paskaičiavę, kad per tuos keliolika metų nuo smurtinės mirties, bado ir kančių žuvo daugiau kaip milijonas Lietuvos gyventojų. Taigi galbūt net daugiau nei per visus buvusius karus per tūkstantį Lietuvos istorijos metų.

Apie vokiečių nacistų vykdytą beatodairišką žudymą nemaža medžiagos buvo paskelbta Lietuvoje sovietų valdžios metais. O lietuvių ir kitų tautybių žmonių žudymas buvo praminas „klasių kova“ ir apie jį stengtasi nutylėti arba rašyti vienpusiškai, pasmerkiant pačius nužudytuosius. Tik Vakarų šalyse paskelbta įvairios medžiagos, skirtos ir nacistų, ir bolševikų nusikalstamiems veiksėjams nušviesti. Įvairiuose leidiniuose paprastai būdavo aprašomi epizodiniai okupantų žiaurumą liudijantys nutikimai arba pateikiamos suvestinės žinios.

„Lietuvos pavergimo dokumentuose“ neapsiribojama okupantų vykdytų nusikaltimų demaskavimu, o pateikiami konkretūs dokumentai, atspindintys vieno ar kito laikotarpio Lietuvos nelaimių priežastis. Suprantama, dokumentų rinkinys nėra absoliučiai pilnas, galimas dalykas, čia rasis ir kai kurių nesklandumų ir net ne tikslumų.

Dokumentus surinko buvęs Vilniaus apygardos teismo prokuroras, diplomuotas teisininkas Jonas Talalas. Visi šie dokumentai buvo išspausdinti „Naujienose“ 1977-1978 metais. Laikraščio komplektus surinko, išsaugojo ir pasiuntė į Lietuvą Jonas Matukas. Organizuoti šio dokumentų rinkinio išleidimo ėmėsi Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjunga.

„Lietuvos pavergimo dokumentų“ knygoje stengtasi juos

sugrupuoti pagal tematiką ir pagal chronologiją.

Rinkinyje parodytas Ch. Kersteno ir jo komiteto vaidmuo, kurio pastangomis buvo surinkta daug medžiagos apie Baltijos valstybių pavergimą. Ypač ryškiai atspindi naiviai nuosirdūs Lietuvos vyriausybės pareiškimai ir niekšiški agresyvūs Sovietų Sąjungos atstovų ultimatumai. Į vieną visumą sukaupti juokingus „liaudies seimo“ maskaradus bei „atstovų“ išvyką į Maskvą „saulės parvežti“. Rinkinyje pateikiami ištremtųjų Lietuvos policininkų bei jų šeimų sąrašai, A. Smetonos nuomonė, vyskupo V. Brizio kreipimasis, profesorių J. Mackevičiaus bei V. Krėvės atsiminimai, enkavedisto Burlitško pasakojimas ir kiti dokumentai.

Norėdami išlaikyti spausdinamų dokumentų autentiškumą, stengėmės juos palikti tokius, kokie buvo pateikti „Naujienu“ laikrastyje, ištaisydami tik pasitaikiusias ryškias gramatines klaidas bei aiškius stilistinius nesklandumus.

Dr. Jonas Valaitis
Amerikos lietuvių socialdemokratų pirmininkas

LAIŠKAI

PAAIŠKINIMAS

Dėl kilusių tam tikrų, mano nuomone visai bereikalingų aistrų, kad Lietuvos atstovai nebūvo paminėti pradinuose Komunistinio Aukų Atminimo fondo patarėjų komiteto pranešimuose, vienu apkaltinimo dėl neapsižūrėjimo, aplaidumo, o kitu ne visai pelnyto pagyrimo, vienybės vardan norisi paaiškinti štai ką:

Lietuvos ambasada Vašingtone, jau naujos sudėties, apie komunistinio aukų memorialo projektą buvo informuota per š. m. kovo 25 d. JBANC seminarą Washington D.C., kurio metu platų pranešimą apie tai padarė Kongreso darbuotoja Ann Smith.

Lietuvos ambasada pati nesprendžia, kas gali atstovauti tautai ar valstybei užsienio organizacijose, komitetuose. Jos pareiga yra informuoti vyriausybę, kad tai reikalinga Lietuvai, kas ir buvo pastoviai daroma.

Lietuvos ambasada palaikė ir palaiko ryšį su komiteto pirmininku L. Dobriansky ir konsultuojasi visais rūpimais klausimais, taip pat ir Lietuvos atstovavimo reikalais.

Visuomenės organizacijos (šiuo atveju tai padarė JAV lietuvių Bendruomenė) pasiūlė j komitetą prof. V. Landsbergi. Lietuvos Prezidentas A. Brazauskas, apsvaustęs L. Dobriansky kvietimą dalyvauti Komunistinio aukų Atminimo fondo

patarėjų komiteto veikloje, pasiūlė žinomą Lietuvos disidentą, daug nukentėjusį nuo sovietinio režimo Viktorą Petkų atstovauti jame Lietuvai.

Patarėjų komitetas dar tik kuriamas, jo laukia dideli darbai ilgamečiame procese, kol bus deramai įamžintas komunistinio aukų atminimas. Abiems Lietuvos atstovams Lietuvos ambasada Washington D.C. linki didelės sėkmės naujame, atsakingame darbe, kurį juos įpareigojo daryti visuomenė ir Lietuvos valstybė.

Tikiuosi, kad šiame darbe bus labai aktyvios ir JAV lietuvių organizacijos, kurių dauguma narių yra nepaprastai skaudžiai asmeniškai nukentėję nuo komunistinio teroro.

Dr. Alfonsas Eidintas
Ambasadorius

KAS KĄ SKRIAUDŽIA?

Rugsėjo 7 dienos „Drauge“ Albina Birgiolienė aprašo Pasaulio lietuvių centro gegužinę, taip pat Algimanto Kezio poezijos šventę, kurioje buvę nepaprastai smagu. Toliau ji kviečia visiems (seniems ir naujiems ateiviams) surengti bendrą gegužinę, pabendrauti, padainuoti lietuvišką dainą, pažaisiti naujų žaidimų, kurių mes gal ir nemokame, kaip ji išsireiškė. (traukti virvę?). Paprastai gegužinėse kviečiami dalyvauti visi, kas tik nori, niekas čia nieko neišskiria, todėl tokių bendrų rengių nėra reikalo.

Bet man ypač įstrigo vienas sakiny: „Draugiški dialogai padėtų užmiršti gal ir padarytas vieni kitiems skriaudas...“ Apie kokias skriaudas čia kalbama?

Nesijaučiu kalta, nes jokios skriaudos niekam nesu padariusi, o dar vienu kitu siuntiniu ar doleriu gimines Lietuvoje paremiu. Taip pat ir kiti mūsų žmonės. Negalima tokių priekaištų daryti visai nieko nekaltiems žmonėms, vadovautis kažkokia fantazija ar gandaiis, tuo tik daugiau bereikalingai dramsčiant vandenį. Jei kas ką skriaudžia, su tais ir kalbėkite!

Dana Stankaitytė
Oak Lawn, IL.

ACIŪ UŽ GAILESTINGUMĄ

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis gauna daugelį padėkų už nusistatę šalpa Lietuvos beglobiams vaikams, našlaičiams, invalidams ir daugiavaikėms šeimoms. Ši parama teikiama visų tautos dėka, todėl norime pasidalinti gautu laišku iš energingo jauno kunigo kle-

bono Kęstučio Ralio, kurio iniciatyva pastatyti „Motinos Teresės“ namai seneliams ir vaikams Naujajame Daugėliškėje. Norintys toliau prisidėti prie namelių išlaikymo, gali siųsti nuo mokesčių nurašomą auką „Saulutė“ (419 Weidner Rd; Buffalo Grove, IL. 60089), pažymint, kad tai kun. Raliui, „Motinos Teresės“ namams, arba žemiau nurodyton sąskaiton tiesiog klebonui. Ačiū už gailestingumą vargstantiems Lietuvos vaikams.

Indrė Tijiūnienė
„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio pirmininkė

ŠTAI TAS KUN. RALIO LAIŠKAS:

„Miehi tautiečiai, noriu kreiptis į Jus ir padėkoti visiems, kurie prisidėjo ir suteikė pagalbą, statant parapijinius globos namus, kurie daugelio susitelkimo dėka buvo pastatyti ir netaip seniai arkivyskupo Audrio Bačio pašventinti. Šie globos namai jau yra priglobę 16 senelių ir 7 vaikučius – našlaičius. Be to, jau globoju 20 našlaičių, kuriuos priglobė geri žmonės, nepabijoję sunkumų ir vargo mūsų varganoje tėvynėje klestinčio šiomis dienomis. Todėl vel tenka prisiminti, kokia svarbi yra Jūsų pagalba išties ta ranka. Nuosirdžiai dėkoju Jums už suteiktą pagalbą ir prašau nepamiršti N. Daugėliškio parapijinių globos namų bei jų gyventojų. Jūsų pagalba čia dar ilgai bus reikalinga, bet noriu prašyti pagalbos ir kitoje srityje: labai reikalingi medikamentai, drabužiai (ypač vaikams nuo 6 iki 14 metų), taip pat būtų pravartu patalynę.

Kun. Kęstutis Ralis
N. Daugėliškis Ignalinos rajonas Lithuania

ŠIEK TIEK DAUGIAU INFORMACIJOS

Rugpjūčio 31 d. „Drauge“ buvo labai įdomus straipsnis „Strateginio vystymo centras pradeda darbą“. Norėčiau pridėti daugiau informacijos ir paaiškinti kelis neaiškumus bei netikslumus.

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Pentadieniais 7:00 v.v. – 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 22 d. 5

USAF; jos asistentas CPO Peter Buchan, USN; abu tuo laiku tarnaujantys Vilniuje, Amerikos ambasadoje. Mokytojų surado, vietas jaunuoliams apsisoti bei vieta, kur mokytis ir kitas detales sutvarkė I. Stankovičius. „Lithuanian Freedom Through Education Fund, Inc.“ padengė mokymo išlaidas.

Del kitos grupės kandidatų teta Stasė Čičikienė su šeima ir dėde. Velionis pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. nuo 4 iki 9 v.v. ir penktadienį, rugsėjo 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Labanauskas laidojimo namuose, 3307 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 23 d. iš laidojimo namų 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 v. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūda Avizonienė
Laguna Hills, CA

A.†A.

ROBERT JOHN STUMBRA

Gyveno Chicagoje, Bridgeport apylinkėje.
Mirė 1995 m. rugsėjo 19 d., sulaukęs 45 metų.
Gimė Kanadoje, Montreal mieste. Amerikoje išgyveno 37 m.

Nuliūdę liko: tėvas Julius, motina Konstancija Stumbrai, teta Elena Adomėnienė su vyru Albertu Chicagoje; Lietuvoje teta Stasė Čičikienė su šeima ir dėde.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. nuo 4 iki 9 v.v. ir penktadienį, rugsėjo 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Labanauskas laidojimo namuose, 3307 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 23 d. iš laidojimo namų 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 v. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę tėvai, tetos, dėdė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Tomas Labanauskas. Tel. 312-927-3401

A.†A.

ANN McKENNAS-MIKĖNAS Pečekėnaitė

Gyveno Gage Park apylinkėje.
Mirė 1995 m. rugsėjo 21 d., 4 val. ryto, sulaukusi 88 metų.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 88 m.

Nuliūdę liko: sūnėnas Gilbert McKennas, dukterėčia Jane Ericson, taip pat daug sūnėnų ir dukterėčių Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Antano ir motina a.a. Alberto. Velionė pašarvota rugsėjo 22 d., penkt. nuo 1 iki 7 val. v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2355 W. 71 st.

Laidotuvės įvyks rugsėjo 23 d. šeštadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnėnas ir dukterėčia bei kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

„Matau aš Tavo Veidą
Kiekvienoje gėlytėje, –
Ir tavo akis žvaigždutės
dangaus“

A.†A.

ANTANINA KAUSIENĖ (Erciūtė)

Šventos Mišios bus aukojamos 1995 m., rugsėjo 24 d., sek-madienį, 12:00 val., Švč. Mergelės Marijos Gitaimo parapijos bažnyčioje.

Prašome visus draugus, pažįstamus ir gimines prisiminti Ją savo maldoje ir mintyse.

Nuliūdę vyras Petras, dukterys Irena ir Laimutė, žentai Dino ir Rimas, anūkal – Mark, Kristina ir Lina.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

MARY ŽIBAS

Minint mano mylimos Mamos, kurios netekome 1985 m. rugsėjo mėn. 26 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionę bus aukojamos š. m. rugsėjo mėn. 23 d., šeštadienį, 5 val. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu pasimelsti už velionę Mary.

Nuliūdusi dukterė Elzbieta.

„Drauge“ liepos 29 d. išspausdinus straipsnį apie M. K. Čiurlionio vienturtės dukters Danutės Čiurlionytės-Zubovienės mirtį, Marija Biržiškaitė Zymantienė atsiumė šią nuotrauką su tokiu laiškeliu: „Mano sesuo, pianistė Ona Biržiškaitė Barauskienė su sūnum Vytu ir dukra Venta prieš porą metų lankėsi Lietuvoje ir Kaune aplankė Zubovus Čiurlionienės muziejuje. Danutė Zubovienė buvo jos klasės draugė – aušrė. Po 50 metų nesimatymo jos susitiko ir nusifotografavo (D. Zubovienė – kairėje). Ona Biržiškaitė Barauskienė yra prof. Mykolo Biržiškos dukterė.“

Nuotr. Vyto Barausko

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Margutis II“ bus girdimas kas vakarą (pradedant rugsėjo 25 d.), išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, per WCEV radijo stotį, 1450 AM bangomis. Programą pradžia 9:05 val. vak. Mūsų organizacijos, norinčios paskelbti savo renginius ar susirinkimus, prašomos savo pranešimus įteikti „Seklyčios“ raštineje, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629 arba atsiųsti paštu. „Margučio II“ telefonas: 312-476-2242.

Laura Lapšytė dalyvauja Ateities savaitgalio rengimo komitete. Ji atstovauja studentams ateitininkams. Ateities savaitgalis šįmet įvyksta lapkričio 3-5 dienomis Jaunimo centre Čikagoje ir Ateitininkų namuose, Lemonte.

BALFo piniginis vaju jau per daugelį metų vykdomas visą spalio mėnesį. Nuo spalio 1 d., pasižymėję BALFo darbuotojai, pradės klebenti į kiekvieno lietuvių namo duris, prašydami aukos vargstantiems mūsų broliams ir sesėms sūselpti. BALFo vadovybė maloniai prašo visų aukotojų neišleisti rinkėjų tuščių rankomis. Per daugelį metų mieli lietuviai neapvylyte rinkėjų, neapvilkite ir šį kartą. Yra sakoma: „Geriau duoti, negu prašyti“.

Lidija Ringiene šauniai žengia pernykčioje madų parodoje Pasaulio lietuvių centre. Šiomet paroda rengiama spalio 15 d. toje pačioje salėje.

x **Vienintelė išėivijoje** kasdieninė radijo laida XXI AMŽIUS (buv. RYTMEČIO EKS-PRESAS) skelbia naujos studijos įrengimo vaju. Studijos įrengimas įgalins tobulesnį laidų perdavimą. Šis neeilinis projektas – visų lietuvių bendras reikalas. Kviečiame teigiamai atsilipti. Čekių rašyti **ZEMĖ L PRODUCTIONS** vardu ir siųsti adresu: P.O. Box 1161, Cak Park, IL 60304-0161, red. tel. (708) 386-0556. Klausykites XXI AMŽIAUS nuo pirmo iki penkt. 7-8 v.v. 1240 AM bangomis.

(sk.)

KLUBAS „GINTARAS“
Šokiai ir dainos
Penkt. ir šešt.
nuo 10 val. vakaro
2548 W. 69 ST.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-476-0400

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Zarasiškių klubas Čikagoje ruošia linksmą gegužinę spalio 1 d., sekmadienį, Šaulių namuose. Pradžią 12 val. vidudienį. Šeiminiškės visus vaišins lietuviškais pietumis, bus visokių gėrimų, laimejimai ir visų mėgstama Kosto Ramanauskos muzika. Nariai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir su žvakiškais kartu pasilinksinti.

Jono Taldo knygos „Lietuvos pavergimo dokumentai“ su tiktuvės ruošia Amerikos Lietuvių socialdemokratų sąjunga šį sekmadienį, rugsėjo 24 d., 1 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro Bočių salėje. Su knyga supažindins istorikas Jonas Dainauskas.

Amerikos lietuvių genealogijos draugija ir Amerikos lenkų genealogijos draugija rengia konferenciją „Sandrauga – dvi tautos amžių bėgyje“, kuri įvyks spalio 28-29 d. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje. Konferencija skirta lietuvių ir lenkų istorijai ir genealogijai. Pranešimus skaitys ir diskusijose dalyvaus dr. Alfred E. Senn, Madison-Wisconsin universitetas; dr. Antanas J. Van Reenan, Columbia kolegija Čikagoje; dr. Joseph T. Hapak, Moraine Valley kolegija; Robert A. Balzekas, Amerikos lietuvių genealogijos draugijos prezidentas; Jessie Ecker Daraska, Balzoko muziejaus genealogijos skyriaus vedėja; John Daraska, lietuvių genealogijos tyrinėtojas; Judith R. Frazin, buvusi Illinois žydų genealogijos draugijos prezidentė; Dennis Kolinski, Illinois istorijos draugija; Edward Pocius, lietuvių genealogijos tyrinėtojas; Daniel M. Schlyter, Seimos istorijos bibliotekos Salt Lake City konsultantas. Lenkijos Slovakiijos ir Čekijos genealogijos specialistas. Dėl registracijos prašome kreiptis į Balzoko muziejų telefonu (312) 582-6500.

JAV LB Švietimo tarybai dažnai tenka rūpintis naujų vadovėlių, lietuvių kalbos pratimų ar kitų mokslinių priemonių laidų pataisymu ir išleidimu. Prasidedant naujiems mokslo metams, išsibaigė lietuvių kalbos pratimai 3-jam skyriui. Autorė ped. Elvyra Narutienė mielai sutiko padaryti reikalingus pataisymus, pakeitimus, išryškinti piešinėlius. Ši jau yra septyntoji minėtų pratimų laida.

S. Undraitis, Lemont, IL, prie „Drago“ prenumeratos mokėčio, dar pridėjo 115 dol. Ir kaip nesidžiaugti tokiais laikraščio draugais, kurie ateina pagelbėti jo finansiniams sunkumams, o leidėjams atneša moralinį sustiprinimą. Nuoširdi padėka už dosnią auką.

x **TRANSPAK** praneša: „Lietuvoje auga daugiau, kaip 2,000 aukštesniųjų augalų rūšių, apie 250 samanų, apie 400 kerpių ir apie 200 grybų“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRASPAC**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk.)

x **Akečių**, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir pataršaus, duodami komiso nuolaidą. **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirba su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk.)

ALTO VALDYBOS POSĖDIS

1995 m. rugsėjo 15 d. ALTO valdybos posėdyje dalyvavo 12 narių. Sekretoriavo Antanina Repšienė, įgaliota ALTO sekretoriaus Stasio Dubausko, negalėjusio posėdyje dalyvauti.

Valdybos nariai padarė savo informacinius pranešimus. ALTO pirmininkas Grožvydas Lazauskas veiklos apžvalga ir svarbesnę informaciją pateikė raštu. Pažymėjo, kad Lietuvos spaudoje pasirodė vis daugiau straipsnių apie ALTO veiklą. Lankantis ALTO atstovams dr. Jonui Geniui ir vicepirm. Vytautui Jokubaičiui Lietuvoje, Lietuvos didžiojoje spaudoje buvo įdėta straipsnių ir pasikalbėjimų su jais.

Buvo pristatytas valdybai Algio Liepinaičio paruoštas „Prof. dr. Juozo Ereto 13 laišku“ albumas, kuriame pateikiama jau istorinė medžiaga apie dr. J. Eretą vokiečių kalba knygos „Užmištieji baltai“ paskleidimą kitomis kalbomis. Albumas buvo pristatytas Kauno Karo muziejui. Tuo yra susidomėjęs ir Vytauto Didžiojo universitetas.

Kiekvienas vicepirmininkas pateikė savo trumpus informacinius pranešimus.

ALTO vicepirmininkas informacijos reikalams Vytautas Bıldıušas valdybai pateikė raštu pranešimą apie jo per trejus metus sekmingą veiklą, vadovaujant informacijai per „Lietuvos aidą“ radijo programą ir informacijai, skleidžiamą raštu. Pasišventusiai atlikęs savo pareigas, vicepirmininkas Vytautas Bıldıušas pareiškė, kad iš tų pareigų pasitraukia, nors ir buvo pakartotinai prašytas toliau pasilikti. Pareikšta padėka.

Posėdžio svarbiausias tikslas buvo apsvaistyti ALTO 65-tojo metinio suvažiavimo programą bei darbotvarkę, kuri siunčiama visiems Amerikos Lietuvių tarybos nariams.

Suvažiavimo iškilmingos vakarienės rengimo komitetą sudaryti pavesta ALTO Čikagos skyriaus pirmininkei Matildai Marcinkienei.

Justas Sidlauskas užsakė visą stalą, prie kurio „Drago“ puotoje sekmadienį, rugsėjo 24 d., linksminsis Čikagos šauliai. Bus malonu juos matyti ir su jais susipažinti.

„Spaudos balius“, rengiamas „Dragui“ paremti ir visiems jo meliems draugams, pažįstamiems, bičiuliams, skaitytojams pasilinksinti, bus jau šį sekmadienį, rugsėjo 24 d. Pradedamas pasižmonėjimu ir pasigurkšnojimu 4 val. popiet. 5 val. p.p. vakariene, po jos – programa ir šokiai.

Vilniaus filharmonijos sol. Danielius Sadauskas ir jo dukterė leva, besilankanti Čikagoje, turėjo progą susipažinti ir po miesto centra.

SUSIPAŽINOME SU RICHARD DURBIN

Rugsėjo 15 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte įvyko priėmimas Illinois valstijos kongreso nariui Richard Durbin, tuo pačiu paremiant jo kandidatavimo į JAV senatorius pastangas. Kaip žinome, Richard Durbin kandidatuoja į senatoriaus Paul Simon vietą.

Svečių ir R. Durbin gerbėjų prisirinko pilna Bočių mense. Po supažindinimo su Kongreso atstovu Richard Durbin, kalbėjo jis pats, pareiškdamas, kad JAV Senate jis bus naudingesnis ir Lietuvos reikalams Vašingtone. Kaip žinome, R. Durbin motina kilusi iš Lietuvos, o jis pats visuomet uoliai gynė ir rėmė lietuvių bei Lietuvos bylą.

Po oficialių kalbų Kongreso atstovas Durbin, kartu su savo žmona, salėje kalbėjosi su atsilankiusiais svečiais. Šiame renginyje dalyvavę keli IPSA International, Ltd. direktoriai įteikė Richard Durbin nemažai dokumentų, kad jis bandytų Vašingtone pakeisti Lietuvos Respublikos pavadinimą LTSR vardu oficialioje U.S.A.I.D. agentūros dokumentuose į tikrą pavadinimą – Lietuvos Respublika. Jis mielai sutiko tai padaryti. Daug kas stebėjosi, kad tiek laiko praėjus po oficialaus Lietuvos Respublikos pripažinimo JAV vyriausybėje, dar ligi šiol nepriklausomai Lietuvai vartojamas LTSR vardas!

Nepaisant to absurdiškumo, taip yra, ir Lietuva oficialioje dokumentuose vis dar žymima senuoju, sovietų primestu, vardu. Gal tai daroma be blogos valios, bet atėjo laikas šią klaidą atitaisyti. Įdomu, kad tokiais Lietuvos bylos reikalais nesidomi Lietuvos ambasada Vašingtone ir net raštu yra pareiškusi, kad tai pačių Amerikos lietuvių reikalas – tvarkytis su ju, kaip JAV piliečių, rinktąja valdžia.

Jau taip išeina, kad vėl turime ginti Lietuvos Respublikos vardą be tos respublikos valdžios pagalbos... Tikime, kad Kongreso atstovas Richard Durbin mūsų pastangų neapvils ir padarys, kas reikalinga, kad tinkamas Lietuvos pavadinimas būtų įrašytas JAV įstatuose.

Tuo pačiu reikalu buvo kontaktuos ir buvęs JAV ambasadorius Lietuvai Darryl Norman Johnson, kuris šiuo metu yra oficialus JAV departamento koordinatorius tautoms, išsilaisvinusioms iš raudonojo jungo. Jis koordinuoja ir joms teikiama pagalba.

Mūsų spauda turėtų informuoti išėiviją apie šio reikalo sutvarkymą valdiškosiose JAV įstaigose.

R. A. Šlenys

Rugsėjo 8 d. įvykusioje Lemonto LB apylinkėse gegužinėje svečiai gaivinosi ir bendrauja. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

SOL. D. SADAUSKO KONCERTAI ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gana netikėtai Čikagoje atsiradęs Vilniaus filharmonijos solistas Danielius Sadauskas Čikagoje ir apylinkėse susilaukė didelio susidomėjimo savo retomis, mažiau girdimomis dainomis. Solistas iš Vilniaus čia pasirodė dviejose bažnyčiose – Marquette Parko ir Cicero, taip pat dainavo „Seklyčioje“, Lemonte, trumpai dainavo Jaunimo centro kavinėje ir Alg. Kezio vadovaujamoje „Galerijoje“, kur buvo surengtas K. M. Čiurlionio 120 metų gimimo sukakties minėjimas. Visur jam akompanuodavo jo dukra Ieva, Ričardas Sokas, o kai kur dainuodavo be jokio akompanimento, nes kai kurie jo atliekami kūriniai to nereikalauja.

Kiek teko girdėti ir matyti, sol. D. Sadauskas pajėgė sudominti klausytojus. Ypač publikai patiko jo atliekamas „Anykščių šielis“, kiti A. Baranausko kūriniai ir A. Vienožindžio kūryba.

1967 m. Lietuvos muzikos akademiją baigęs sol. D. Sadauskas, iki šių dienų su koncertais yra išvažinėjęs visą Lietuvą, koncertavęs ir tolimose kraštuose, net Australijoje. Jo repertuare yra apie 1,600 įvairių lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinių. 1993 m. jis įkūrė Labdaros fondą, kurį pavadino „Muzikine auka“. Šio fondo rėmuose yra propaguojamas tautinis kultūros lobynas, praeities muzikos vertybės, rengiami labdaros koncertai.

Jis neseniai išleido audio kasetę, kurioje įrašytos Antano Baranausko dainos ir giesmės, o taip pat ir Antano Vienožindžio dainos.

Iš Čikagos sol. Danielius Sadauskas rugsėjo 20 d. pajudėjo į Clevelandą. Dar numatomi jo pasirodymai Bostone, New Yorke ir, galimas daiktas, Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Lietuvis jis žada grįžti spalio 10 d. iš New Yorko.

Reikia palinkėti jam geros sėkmės, baigiant viešnagę Amerikoje ir sugrįžus į Lietuvą, kurios naudai jis daug metų gražiai dirba.

E. Š.

Dr. Janina Tallat-Kelpša-Prapuolenienė, Illinois universiteto Odontologijos fakulteto absolventė, praktikuojanti odontologija Great Lakes Naval Training Station klinikoje netoli Čikagos, šiuo metu praleidžia šešias savaites Kauno Medicinos akademijos stomatologijos fakultete, kur, pagal su „Dental Assistance Foundation to Lithuania“ organizacijos nuostatais, padeda studentams bei dėstytojams tobulinti klinikiškuose darbuose, praveda laboratorinius patimus bei klinikinį gydymą endodontijos (dantų nervų/kanalų gydymo) srityje.

CICERO PAMINĖTA RUGSĖJO 8-JI

Rugsėjo 8-ji yra Šv. M. Marijos gimimo šventė ir sutampa su Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto karūnavimo data. 1930 m., minint Vytauto 500 metų mirties sukaktį, rugsėjo 8-ji buvo paskelbta Tautos švente ir nuo tada tapo dviguba švente.

Cicero apylinkėje šventės minėjimą suruošė Cicero LB apylinkė ir ALTO skyrius sekmadienį, rugsėjo 10 d., su pamaldomis Šv. Antano bažnyčioje ir akademine dalimi parapijos salėje. 11 val. r. šv. Mišias aukojo kun. Antanas Saulaitis, SJ, ir pasakė pamokslą, pažymėdamas abipusę šventės reikšmę. Giedojimo bažnytinis choras ir sol. Laimutė Stepaitienė, choro vadovai Mariui Prapuoleniui vargonais palydint.

L. Stepaitienė pagiedojo „Dieve, Teve gailestingas“ (M. K. Čiurlionio-K. V. Banaičio) ir Šv. M. Marijos garbei „Ave Maria“ (Franz Schubert). Solistės ir choro giesmės bei šaulių dalyvavimas su vėliavomis oriai praturtino pamaldų iškilmingumą. Mišijų auką nešė tautiniais rūbais pasipuošusios Gintarė Januškevičienė ir Janina Ruginienė, abi naujosios atvykėlės, darniai įsijungusios į lietuvišką veiklą (rodančios pavyzdį kitiems iš Lietuvos atvykstantiems naujakuriams). Pamaldos baigėsi vėliavų išnešimo procesija, chorui giedant „Apsaugok aukščiausias tą mylimą šalį“.

Salėje minėjimo dalyvius patiko paslaugios Cicero moterys Natalija Sodeikienė ir Janina Skamienė su talkininkėmis prie gražiai paruoštų stalų su užkandžiu. Scenoje Tautos šventės turinį simbolizavo Vytis, Vytauto ir Birutės paveikslai, kuriuos skoningai išdėstė ir papuošė gelėmis, linų audiniais ir juostomis Ona Venclovienė. Po užkandžio, trumpu įvadininiu žodžiu pradėjo minėjimo programą Stasys Dubauskas, Cicero ALTO pirmininkas.

Jūrų šaulys Stasys Pranskevičius, kariška rikiuote, įvedė vėliavas. Buvo sugiedoti himnai. Kun. A. Saulaitis, SJ, sukalbėjo invokaciją, klebono pareigas einantį kun. Joachim Studwell minėjimo dalyvius pasveikino. Aldona Zailskaitė, „Drago“ redaktorė, pakviesta vadovauti tolimesnei programai, vaizdžiais paaiškinimais pristatė programos dalyvius. Minėjimo paskaitininkas buvo teis. Jonas Dainauskas. Programos vadovė

Čikagos Lietuvių pensininkų sąjungos narių susirinkimas rugsėjo 28 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p., Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 West 43rd St. Darbotvarkėje: valdybos pranešimai, meninė programa, šilti pietūs ir dovanų paskirstymas. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Dovanų paskirstymui yra reikalingi daiktai (fantai), kas galėtų, prašome atnešti.

pažymėjo, jog J. Dainauskas yra diplomuotas teisininkas ir teisės istorikas, studijavęs Lietuvos, Prancūzijos ir JAV universitetuose. Nuo 1947 m. be pertraukos nagrinėja ir gilina į Lietuvos istoriją, Lietuvos ir Lenkijos santykius, yra 14-16 a. istorijos specialistas. Žurnalistas nuo gimnazijos laikų. Yra daug rašęs teisės ir istorijos klausimais.

Jonas Dainauskas kalbėjo gyvai ir vaizdžiai, be pasirašyto teksto. Išklė naujų istorijos faktų ir klausimų. Pabrėžė, jog Tautos šventės tikslas yra kelti ir stiprinti tautinę sąmonę, ginti lietuvių tautos ir valstybės praeitį, pažinti jos didybę ir sunkumus santykiuose su kaimynais, lenkų nedorą sutrukdyti Vytauto karūnavimui, Vytautą apibūdinti, kaip gabų ir kultūringą valdovą. Pažymėjo, jog lenkiškoji kultūrinė įtaka, užtrukusi šimtmečius, suparalizavo lietuvių tautos praeities sampratą. Lietuvos istorikai rašė pagal svetimųjų kronikose pateiktus duomenis, apsilankčius su tiesa. Norint atpažinti praeities tikrovę, reikia atidžiai tyrinėti ir palyginti archyvinus dokumentus. Už įdomias ir naujas mintis paskaitininkui J. Dainauskui buvo nuoširdžiai padėkota ir paplota.

Išskirtinai įdomią meninę programą pateikė aktorė Audrė Budrytė, nustebinusi savo dailiojo žodžio talentu. Deklamavo ilgus prozos tekstus ir poezijos posmus, parinktus Tautos šventės tema iš Gabrieleės Petkevičaitės – Bitės, Jono Asičio raštų ir Liūnės Sutemos poezijos. Programą baigė Maironio eilėraščiu „Antai pažvelki, štai...“

Kiekvienam tekstui aktorė padarė taiklų įvadą, sujungiantį tekstus į vieningos minties derinį. Pasigėrėtina yra tai, kad aktorė, baigusi dramų mokyklą anglų kalba, išsaugojo gimtosios lietuvių kalbos dvasią ir gryną garsų tarmę. Aktorei Audrei Budrytei padėkota gausiais plojimais.

Minėjimą baigiant, Raimundas Rimkus, Cicero LB apylinkės pirmininkas, nuoširdžiai dėkojo kiekvienam, prisidėjusiam prie minėjimo pasisekimo: kunigui už pamaldas ir invokaciją, už giesmes solistėi, chorui ir jo vadovui, prelegentui už paskaitą, meno programos atliekėjai ir programos vadovei. Šiltais žodžiais padėkojo jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ šauliams ir kuopos pirmininkui Juozui Mikuliuviui už dalyvavimą su vėliavomis, dėkojo vaizdžių šeiminkams ir dalyviams, kurių susirinko arti 100. Šventės minėjimas buvo baigtas visiems jausmingai giedant „Lietuva brangi“. Šventės ruošą koordinavo ALTO skyriaus sekretorius Viktoras Motušis ir LB apylinkės vicepirmininkas Mindaugas Bauskas.

Br. Motušienė